

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:
6-hasábos pesti sor egyszer 20 Hl.
minden következőnél 16 Hlér.

Nyitási díj 40 Hlér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vésértek: A színház szubvenciója.
- Világos vasárnapok.
- A főrendiház ülése.
- Az új zónadíjazás.
- Humberték letartóztatása.
- A Weitzer-palota eladása.
- Aradi bűnkrónika.
- Elítélt ékszerrelvél.
- Ingven kenyér.
- Rendkívüli közgyűlés a városonál.
- A Krivány-gyerekek névmagyarosítása.
- Tizenhárom hadügyminiszter.
- Tárcs: Virág a sárban. Írta: Serény Aladár.
- Csarnok: A kreishauptmann leánya. Írta: Rózsay Pál.

A színház szubvenciója.

Arad, december 22.

Arad város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén határozatot hozott, melynek értelmében felírt a miniszterhez az iránt, hogy emelje fel nyolc ezer koronáról tizennégyezerre az aradi színház szubvencióját.

A város instanciája elment s ma már indirekt uton meg is jött rá a válasz. Ettől a választól azonban keveset remélhet Arad városa és kevés jót várhat az aradi színházról.

Institoris Kálmán polgármester Budapesten járt tegnap s hosszabban konferált Bezerédj Viktor miniszteri tanácsossal, a színészeti ügyek refrénsével a belügyminisztériumban.

A miniszteri tanácsos megmondta a polgármesternek egyenesen, hogy az állam-

segély fölemeléséről ez idő szerint *nem lehet szó.*

Pedig a vidéki színészet szomorú helyzete nem ismeretlen irányadó helyen. Igazolja ezt Bezerédj Viktor kijelentése, aki polgármesterünknek ezeket mondta:

— *Meggyőződés, hogy két-három év múlva válságba kerül az egész magyar vidéki színészet.*

S a miniszteri tanácsos érdekesen indokolta meg vészes jóslatát. Hivatkozott arra az egészségtelen állapotra, hogy a vidéki színigazgatók igyekeznek a tagok szerződéses körülményeit rálícitálni egymásra. Nem a költségvetéseik keretén belül angazsálják társulatuk tagjait, hanem előbb magukhoz csábítgatják őket minden áron, s azután csinálják meg a költségvetést. Bizony így hamar megbillen az egyensúly.

Egy alkalmammal feljött Budapestre Monori Sándor színigazgató, hogy egy énekes színésznőt keressen magának a fővárosból. Bezerédj felhívta a vidéki direktor figyelmét a m. kir. operaház egyik fiatal tagjára, ki akkortájt végezte el iskoláit, s az operánál havi ötven forintért végezett holmi kisegítő munkát. A miniszteri tanácsos megjegyezte, hogy ha eddigi fizetését megkétszerezi, vagy legfeljebb megháromszorozza a kis színésznőnek, az bizonyára örömmel megy vele egy vagy két kezdő esztendőre.

S mi történt? Monori *hatszáz korona* havi fizetéssel angazsálta az énekesnőt.

Szóba hozta Bezerédj, hogy a nagyvárosi színháznak van egy *tizennégy ezer* koronás tagja, a temesváriak egy *tizen-*

hatezer koronás, s a szegedinek pedig pláne egy *huszonkét ezer* koronás tagja.

Ilyen körülmények között aztán nem kell csodálkozni, ha a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között egyik-másik színigazgató anyagi válságba kerül.

— Ha csak az aradi színház küzdene nehézségekkel, szót a miniszteri tanácsos, azon lehetne segíteni, de *Aradon kívül még négy nagy város van az országban, ahol a színészet ügye válság előtt áll.*

A polgármester budapesti útja tehát a szubvenció tekintetében végleg kiábrándíthatja a reménykedőket. Elvégre is nem haubitokról van szó, nem is új tízezeredek fölállításáról, hanem *csak* a magyar színészetéről, egy rebellis sehonnairól; s ezzel ki törődnek ott a magasban, ahol a bécsi napsugár éltet és melenget.

Csak hogy nekünk Arad közönségének, nem közömbös e színészet sorsa. Nemzeti érzületünk letéteményese a magyar színészet; jó időkben lelkesítünk, nehéz napokban könnyekre fakasztunk.

Amikor az aradi románok színi előadásokra készülődnek a Fejsze-utcai nemzeti házban, akkor a multak emlékeire büszke magyar város nem nézheti összetett kezekkel Nemzeti Színháza bukását.

Amit a kormány elmulaszt megfontolatlanul, hozza azt helyre Arad közönsége.

Ne engedjük itt Aradon beteljesedni Bezerédj Viktor jóslatát s ha körülöttünk mindenütt válságba jutna is a magyar színészet ügye, fordítsuk a sorsot úgy, hogy Aradon megtalálja a mentőkezet.

**
**

TÁRCA

Virág a sárban.

Írta: Serény Aladár.

A ragyogó bálteremben szinte izzó volt a levegőt kipirult arcú nők félig behunyott szemmel álmodozóan simulnak táncosukhoz, mintha a forró légben felolvadt volna egész lényük s testüknek minden idegszáját valami édes bizsergés ernyesztené.

A raffinált eleganciájú, kivágott selyemruhákból szerteáradó illat összevegyül a forró levegővel és a fehér vállakból felszálló finom párázattal. A szerelem, a vágyak, a sejtelmek találkoznak a levegőben és mámor: összevegyülve elkábitják a keringő hangjal mellett lágyan tovasuhanó párokat.

Jóval éjjel után van. A nagy bálteremben a kísérő mamák és néhány öreg ur kivételével mindenki táncol. — A terem közepén állógáló táncbucik sora meggyérült, javarészt pezsgő mellett a szomszédtermekben filozofáltak a szerelemről.

Egyetlen fiatalember áll csupán az egyik sarokban. Hatalmas állata termetű, mintegy harminc éves ifju ez. Széles melle, dagadó izmai mintha szétlészíteni készülének az elegáns frakkot. Férfias barna arca szinte re-

meg az izgatottságtól: nagy diobarna szemmel félelmesen tüzelnek és csaknem szikrákat szórnak a mellette most elsuhanó táncoló pár felé.

Bátos Ella volt a táncosnő, a férfi pedig a kivel táncolt: gróf Hauser von Hausenstein, valami ulánus főhadnagy. A táncosok nem nagyon illettek egymáshoz. Ella magas, karcsú, plasztikus termetű, kevély szépsége, hosszukás, a tiszta elefántcsontozott hasonló arca egészen elmentéte volt a köpcös, közepetermetű, szőke pofaszakállas gömbölyű arcú bajusztalan főhadnagynak.

A főhadnagy láthatóan gyönyörködött Ella imponáns szépségében s valóságos szürke szemével a leány fehér vállait, míg ez fejét kacéran oldalra vetette, mintha egészen megakarná részegíteni táncosát.

Még néhány forduló s a zene elhallgatott. A párok szétváltak, vagy karonfogva sétáltak a teremben s legyezőgötték magukat a fehér tollas finom művű legyezőkkel.

A sarokban álló hatalmas férfi még egy vad pillantást vetett arrafelé, ahol Ella táncosa karján a többiek közé keveredett, de aztán erőltetett nyugalommal lassan megindult és Ella-hoz tartott, aki éppen akkor bucsuztatta el táncosát e szavakkal:

— Menjen, gróf ur, igyék egy kis hűsítőt, bizonyonnyal jót tesz önnek.

Oldalról még egy félig szánakozó, félig ki-

csinyoló pillantást vetett a főhadnagyra s ezzel hátat fordítva neki, a faképnél hagyta.

. Darna Ákos ott termett Ella mellett:

— Nem sétálnánk egyet, Ella? — szölt a leányhoz elfojtott hangon.

Ella karját a szép nagy férfi karjába fűzte s megindultak egy pálmacsoport felé.

Mikor odaértek, Darna képtelen volt tovább elrejtetni izgatottságát. Remegő hangon, de indulatosan fakadt ki belőle:

— Ella, én magát de hányszor kértem, ne táncoljon azzal az emberrel, akit én gyűlölök, a ki nekem ellenségem, mert ismerem viselt dolgait, a kinek minden hitványságát szeretném arcába vágni és csak azért nem teszem, mert tartok attól, hogy indulatom elragad és az első sértő szót, melyet kiejtene, torkába fojtatom. Maga mégis táncol vele s kihívó kacérságával szándékosan gyötör engem.

Az utóbbi szavaknál erősen, szinte durván szoritotta magához a leány karját.

Ella gyönyörrel hallgatta az izzó beszédet s még a durva szorítás is jól esett neki. Egy pillanatra a keblére tüzött virágcsokor illatát szívta magába majdnem öntudatlanul, aztán kevélyen felvetette szép fejét s most már olyan volt, mint egy bosszuló démon, aki valami nagy kegyetlenségre készül.

— Mi jögon beszél ön így velem? Még nem vagyok a felesége, de még csak jegyese sem és durvaságának nincsen semmi vélt jog-

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 22.

A méltóságos főrendek ma tartották első ülésüket az új főrendiházban. Csupán ez volt az oka annak, hogy szokatlanul nagy számban gyűltek össze a fényes palotában. A főrendek karzatán pedig annyi szép hölgy gyűlt össze, a mennyi az egyházpolitika idején sem volt együtt a főrendiházban. Több szép mágnás-kia-asszony és tiszteletreméltó matróna tekintett kíváncsian és látható önelégültséggel le a terembe, mintegy kifejezve azt a titkos gondolatot, hogy ez már méltó a született és nem született mágnásokhoz és főrendekhez. A terem valóban szebb is, mint a képviselőház terme. Több az aranyozás, a cifraság, a bársonyszék és a szobormű.

Az első főrendi ülést semmi disszonancia sem zavarta és így Csáky gróf elnök ünnepélyességet adhatott neki, ékes szavakban fejezve ki a mai nap jelentőségét, melyben szorosán összeforr Andrassy Gyula gróf, Tisza Kálmán, Tisza Lajos gróf, és Steindl Imre műépítész emléke.

Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke bizonyára irigykedve hallgatta a szép és valóban nagyhatású beköszöntőt, a melytől elűtöttek őt az első képviselőházi ülés zajos jelenetei.

A piros bársonyszékek óriási félkörben huzódnak el; nemcsak a miniszternek, de a főhercegeknek és bíborosoknak is itt a helye, de csak a miniszterek foglalták le. Eljött a mai ülésre Khuen-Héderváry gróf horvát bán és a legszorgalmasabb főrend: Lobkovicz herceg is. A püspöki kart Samassa és Császka érsekkel öt főpap képviseli. Kornfeld Zsigmond is itt van (a családját is elhozta) és meglepetést keltett, hogy mennyire nagy a békesség itt agráriusok és merkantillisták között. A született főrendek erősen barátkoztak vele.

Maga az ülés emóciót sem keltett. Az indemnitást is szó nélkül elfogadták csendes diskurzus közepette, sokan még azt sem tudták mire szavaztak.

Tizenkét órára mindent elvégeztek.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Csáky Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Szém Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök 11 órakor megnyitja az ülést.

(Ünnepi beszéd.)

Gróf Csáky Albin: Nagy és emlékezetes napot ülünk mi ma, a mikor véglegesen helyet foglalunk abban a fényes palotában, amelyet a király és a nemzet együttes akarata az országgyűlés számára emelt.

A jelennek szemlélete elsősorban felébreszti bennünk a multak emlékeit, ama multakét, a melyek hosszú folyamán a nemzetet képviselő törvényhozó testület előbb Isten szabad ege alatt, aztán sok évszázadon át idegen célokra szánt és csak végül részben ugyan saját, de akkor is felette szerény helyiségekben teljesítette magasabb feladatait, de mindig oly kötelességtudással, oly politikai érzéssel és hazaszeretettel, hogy ezek bőségével riktó ellentétben volt a külső megjelenés szerénysége. (Tetszés.)

Ezt a diszharmoniót megszüntetendő, a törvényhozás elhatározta egy állandó országház építését, amelyet a lángeszű tervező odaállított közvetlen a Duna hatalmas vizének partjára, mintha ellensúlyozni akarná több nagy nemzeti megpróbáltatásunkat; mert egyik legnagyobb nemzeti költő kérdi:

Buda, Mohács, Nándornál elfolyó, talán honom könnye vagy te nagy folyó? (Élénk tetszés.)

Ez a hatalmas palota, amely míg kő kövön marad, a nemzet háttér emlékezetébe hívja azokat a férfiakat, a kiknek nevei az alkotástól elválaszthatatlanok: Andrassy Gyula gróf és Tisza Kálmán volt miniszterelnököket, Tisza Lajos grófot, az építési bizottság elnökét és Steindl Imrét a műépítést, akik közül egyiknek sem engedte meg a kegyetlen sors, hogy a nagy munkát befejezve lássák.

De bármennyire örvendetes és megnyugtató, hogy a magyar országgyűlés, nemzeti alkotmányunk ezen alapszékelye ilyen fényes otthont nyert, ne felejtjük el soha, hogy csak, mint elődeink, az ész és szív hatalmával, az akarat és érzelm erejével, a legtörhetlenebb hazaszeretettel tudjuk a hazát biztosítani. Ezt fogadjuk meg most, hogy minden munkásságunk hasznára válják a nemzetnek és a királynak. Eljen a nemzet! Eljen a király! (Eljenzés.)

Jelentések.

Az elnök bemutatja a Jitreich hadügyminiszter kinevezésére vonatkozó átiratot.

Elnök ezután meleg szavakban emlékezik meg Beretvás Endre haláláról. Emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg.

Az Eszterházy János gróf és Odescalchy Géza herceg elleni megkereséseket a mentelmi bizottsághoz tették át.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratait. A Brankovics György patriárka mentelmi ügye tárgyalanná vált és így a kiadatás felett a főrendek nem is határoznak. A gazdasági bizottság jelentését tudomásul vették.

Ezután minden vita nélkül, egyhangulag fogadták el az indemnitást és a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot és a zárszámadási jelentést.

Oda akart rohanni, hogy torkon ragadja, vagy hogy egyetlen csapással lesujtsa a leányt a gyűlölt emberrel együtt s aztán történjék bármi.

Vérbeborult szemmel, fenyegető ziháló mellet állott ott elfedve a pálmacsoporttól. De nem rohant a leány után sem azért, hogy leüsse, sem azért, hogy — megkérlelje. Csodálatos nyugalom szállotta meg. Egyenesen a kijárat felé indult s elhagyta a termet.

Ismerte már a leányt s eszébe jutott, hogy néha veszedelmes szeszélyei támadnak és ilyenkor, ha ingerlik, exaltációja nem ismer határt. Sajnálta, hogy annyira elragadtatta magát féltékenységétől s elhatározta, hogy majd bál után kiengeszteli a veszedelmesen szép, szeszélyében néha kegyetlen, de különben édes jó leányt.

Ella pedig figyelemmel kísérte Darnát s mikor látta, hogy szó nélkül távozik, távozik anélkül, hogy legalább kisérletet tett volna kibékítésére, módfelett ingerült lett.

Szerette azt a nagy darab, jószívű, szép férfit, izzó szemével, rapzodikus beszédével, hibáival, durvaságával együtt s nagyon fájt neki hogy most elvesztette.

Nem volt már kedve ott maradni a bálban s szüleinek nagy öröme haza kívánczolt.

Otthon, a mint szobájában egyedül maradt, dühös sírásra fakadt. Szinte letépte magáról a fehér selyemruhát, miközben ujjait megszurta egy tűvel, melylyel a Darna által küldött mell-

Ezután a horvát országos bizottságba báró Harkányi Frigyes, a jogügyi bizottságba Latánovics Jánost és Sárkány Sámuel püspököt a naplóbíró bizottságba báró Ambrózy Gyulát, a pénzügyi bizottságba gróf Berchtold Rikárdot, a gazdasági bizottságba ifj. Ziehy Nándor grófot választották meg.

Császka György érsek felkéri az elnököt, hogy a királynak az ünnepek és újév alkalmából a főrendiház üdvözlését és szerencsekívánatait tolmácsolja. (Eljenzés.) Az elnökségnek is boldog újévet kíván. (Eljenzés)

Elnök megköszöni a jó kívánatot és a jegyzőkönyv hitelesítése után szintén boldog újévet kíván a főrendeknek.

Ezzel az ülés véget ért.

Válságos vasárnapok.

(A miniszterelnök bécsi utja.)

— Az Aradi Közlöny tudósításától. —

Arad, december 22

Ez a vasárnap se volt különb azon vasárnapoknál, a melyeken Széll Kálmán miniszterelnök Bécsbe, vagy Körber osztrák miniszterelnök Budapestre szokott utazni. Ezen vasárnapok mindegyikére várják a kiegyezésbeli döntést; szombaton megjönvendőlik, s hétfőn konstatálják, hogy még mindig nem történt meg, de már rövid idő kérdése. Valószínű, hogy a jövő vasárnapon.

Most sincs másképen. A félhivatalos jelentések misztikusan azt mondják, hogy a miniszterek „a kiegyezési kérdés egész komplexusát behatóan megvitatták.” Ezen rejtelmes szavak körül forognak a legkülönbözőbb verziók a kiegyezés kérdésében.

Az egyik, kormánykörökhöz közel álló forrás ezt írja:

A helyzet ma ez: a monarkia külpolitikai sulya, melynek szempontjait az orosz nagykövet bécsi látogatása parancsoló erővel állítja az előtérbe, kizárják a kombinációk köréből a két állam közti szakítás proklamálását a mai kényes helyzetben. Még inkább kényszeríti mindkét kormányt a kiegyenlítésre a belső viszonyok nyomása.

Nem látja ilyen derűsnek a kiegyezés fölött domboruló politikai égboltozatot ez a jelentés:

A két miniszterelnök délelőtt hosszasan tárgyalt a kiegyezésről, de délig semmi eredményre sem tudott jutni. Erre Széll Kálmán

cime. Táncoaimat pedig magam válogatom meg s nincs szükségem az ön tanácsára. Azt hiszem megértett? — tette még hozzá s kívonta karját a férfiből.

— Nem értettem meg, Ella és nem is akarom megérteni! Ez a hang nem azé az édes fehér leányé, akit én olyan lángolóan, emésztő tüzzel szeretek. Maga is felolvadt ebben a tűzben. Megvallotta, hogy szeret, ígérte, hogy onyém lesz s ezzel jogot adott nekem arra, hogy megóvjam a veszedelemtől. Vagy talán letagadja, hogy szerelmes szavakkal hűséget fogadott? Ám tegye meg, vágja arcomba, hogy becsutem vagyok, hogy hazudom! Ha pedig ezt nem teszi, úgy én vágom arcába, hogy kacér, szivtelen, hazug.

A leány fagyos hidegséggel közbevágott:

— Ha maradt önben még annyi lovagiaság, amennyi elég, hogy helyemhez kíséren úgy tegye meg... Egyébként köszönöm, már nincs is szükségem rá.

Észrevette az ulánus főhadnagyot s magához intette. A tiszt egy pillanat alatt ott termett.

— Gróf ur, úgy veszem észre, a hűsítő jó hatással volt. Megengedem, hogy karját nyujtsa és helyemre kíséren.

Egy pillantást sem vetett a kétségbeesett Darnára s megindult a főhadnagy karján.

Darnának a leány hideg keze csengett a fülébe. Egy pillanatra valami érület fogta el.

bokréta volt keble fölött a ruhaderékhez erősítve.

Féktelen haraggal tépte le kebléről a virágot. Egy pillanatra beletemette arcát s szenvedélyesen szivta magába illatát. A következő pillanatban pedig felrántotta az utcára nyíló ablakot s a virágot az utca sarába dobta.

Ily módon kitöltve boszuját, valamivel nyugodtabb lett s ágyába vetette magát.

Alig oltotta azonban el a rózsaszínű ernyős lámpát s bujt a selyem paplan alá, ablaka alatt halkan, fájdalmas epekedéssel megszólalt a cigányzene s lágyan szűrődött be hozzá dallama a nótának: „Csak egy kis lány van a világon.”

Ella felemelte fejét a fehér párnáról s hallgatózott. Valami édes bus, fájdalmas és örömteljes érzés vett erőt rajta. Kibujt az ágyból, s a függöny hasadékán át kitekintett az utcára. Látta a reggeli szürkületben Darna hatalmas alakját, a mint a szomszédház falához támaszkodik.

Ismét visszafeküdt az ágyba és önkéntelenül zokogásba tört ki. Megkönnyebbül, kiengesztelő és bocsánatkérő zokogás volt ez.

Darna ezalatt odakünn dirigálta a cigányokat akik ujjabb és ujjabb nótába fogtak.

Kelet felől a hajnali szürkület mindinkább terjedt és lassankint élesebbé váltak a házak körvonalai.

Darna közelebb ment a cigányprimáshoz s

délután kihallgatásra ment a királyhoz. A kihallgatás a szokottnál hosszabbra nyúlt. Mint biztos ferrásból értesülünk, Széll Kálmán ez alkalommal a helyzet esetleges könnyebb tisztázása végett felajánlotta a királynak lemondását. Az uralkodó azonban ezt nem fogadta el, hanem utasította Széllt, hogy még egyszer tárgyaljon Körberrel, hátha az utolsó percben még megállapodásra tudnak jutni.

A két véglet között jár, de bizonyosat nem nagyon tartalmaz az alábbi, a ma esti órákban érkezett tudósítás. A foglalata ennek az: Széll Kálmán szeretné, ha újévig meglenne a döntés. Ez eddig se volt valami nagy titok.

Annyi igaz, mondja a tudósítás, hogy Széll Kálmán kijelentette Körbernek, hogy ő — noha a formula ezt nem parancsolja, de a magyar közvélemény kívánja — újévre végezni szeretne a vámtarifával is, a kiegyezéssel is. Ezzel az intencióval mentek is bele a tárgyalásba, de még sem tudtak végezni, de nem is szakítottak és abban maradtak végül, hogy karácsony és újév között, ha semmi sem jön közbe, jövő vasárnap folytatják a tárgyalásokat, még pedig ismét Bécsben, mert esetleg sürgősen kell vagy az egyik vagy a másik félnek ő Felségénél jelentkeznie és ő Felsége mostanában nem szándékozik Budapestre menni.

A függőben maradt kérdésekre nézve Körber precizizozta álláspontját, de szintén úgy, hogy ennek nem adott ultimátum jellegű, sőt inkább hozzátette, hogy a befejezés sürgős ugyan, de nem olyan sürgős, hogy naphoz kellene kötni. Az ügyek pillanatnyilag nem függenek semmiféle határidőtől és nem tartja helyén valónak, hogy akár ő, akár Széll deklaráljon valami határidőt, melylyel csak saját munkájukat nehezítik meg céltalanul.

A kiegyezés történetében tehát az elmúlt vasárnap nem emelkedett felül az előbbieket jelentőségén. A kiegyezési tárgyalások csak annyiban vannak közelebb a befejezéshez, a mint hogy az ember is minden léppel közelebb van a halálhoz: de hogy mikor következik be, azt nem tudja.

Az ünnepek közti vasárnap talán többet eredményez, s akkor a magyar közvéleménynek oka lesz, hogy feszült kíváncsisággal várja az újévi politikai enunciaciót.

valamit sugott a fülébe. Amint ismét a falhoz akart támaszkodni, valami zizegő helmira lépett. Osztónyszerűleg a földre tekintet s látva, hogy virágra lépett, felemelte. Mikor jobban megnézte a sáros bokrétát s felismeri azt a mellbokrétát, melyet a bál előtt Ellának küldött, nagyot dobbant a szíve. Nem szólt egy szót se, támolygott egyet, majd futásnak indult s rohant egyenesen a közelben levő lakására, kezében a megtépett sáros virággal.

A cigányok meg huzták tovább. Nem is vették észre Darna távozását, vagy talán azt hitték, hogy visszatér.

Pedig dehogy tért vissza. Otthon kivette tárcájából Ella arcképét, a sáros virágcsokor mellé tette, aztán ráborult, kitört belőle elementáris erővel a szívtépő fájdalom, és a hatalmas erős férfi sirt keservesen.

A cigány az ablak alatt új nótába kezdett: „Képeddel alszom el”. Mikor itt tartott, a primás hegedűjén elszakadt egy hur.

Ugyanabban a pillanatban Darna szobájában egy hatalmas durranás hallatszott s a szép Darna Ákos átlőtt koponyával holtan rogyott a szőnyegre, magával rántva Ella arcképét és a sáros virágcsokrot.

A virágot egészen elborította a vér s ez lemosta róla a sarat.

Az éjjeli órákban táviratozzák: Széll Kálmán, a mint képviselői körökben beszéltek, közvetlenül karácsony előtt újra Bécsbe megy a kiegyezés végleges lebonyolítása érdekében. Azt hiszik, a miniszterterelnök újévi beszédében már részletesen beszámol a kiegyezés ügyéről.

Az új zónadijszabás.

(Drágább az utasás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

A magyar királyi államvasut most tette közzé az új helyi személy- és podgyászdíjszabást, amely 1903. évi január hó 1-én lép életbe. Ebben az új díjszabásban benne van a zónarendszer reformja is. Mostanában a távolsági forgalomban tizenhárom vonalszakasz van, január 1-étől kezdve tizenhat lesz. A reform tehát az lesz, hogy a nagyobb távolságokra való utazás drágább lesz, de viszont oly kedvezéseket nyújt, melyek eddig nem voltak meg és amelyek a különben sem nagy drágulással bőven fölérnek.

Először is megdrágul az első szakasz. A személyvonatnál az első osztályú jegy ára 1.50, a második osztályú 1.—, a harmadik osztályú pedig 60 fillér lesz, a gyorsvonaton az első osztályú 1.80, a második osztályú 1.20, a harmadik osztályú pedig 70 fillérbe kerül.

A tulajdonképeni jelentékeny drágítás azonban nem ebben van, hanem abban, hogy az utolsó XIV. zónán túl még két zónát, XV. és XVI. zónát is csinálnak. Az új 15-ik zóna 801 kilométertől 400 kilométerig, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságra szól.

Az árak dolgában személy- és gyorsvonatoknál egyaránt a 15. és 16. zóna az első kocsiosztályban 3—3 koronával, a második osztályban 2—2 koronával és a harmadik osztályban 1—1 koronával drágul. Ennétfogva a személyvonaton a 15. zóna árai 21, 14 és 9 korona, a gyorsvonaton 27, 18 és 10 korona lesz; a 16. zónában a személyvonat ára 24, 16 és 10 korona, a gyorsvonaté 30, 20 és 12 korona.

A drágítást Láng miniszter bizonyos előnyökkel igyekszik enyhíteni. Visszaadja az utazás megszakíthatóságának jogát. Az utas utazását ezentúl a I—XV. vonalszakaszú jeggyel ismét megszakíthatja egyszer s utját az nap, vagy másnap folytathatja tovább. A menetérti jeggyel az utmegszakítás úgy menet, mint jövetkor megtörténhetik. A XVI. vonalszakaszú jeggyel szintén meg lehet az utat egyszer szakítani, de már komplikáltabb módon. Az ilyen jeggyel bíró utasnak az ut szakítását már a vonaton be kell jelenteni a kaulaznak, aki igazolványt ad neki. Ezt az igazolványt a vonaton alá kell írnia s leszálláskor az állomásfőnöknek bemutatnia. Növeli a komplikációt még az is, hogy a XVI. vonalszakaszú jeggyel való utmegszakítás esetén a menetjeggyel csak olyan állomásra lehet utazni, amely a kiinduló állomástól távolabb fekszik, mint az utmegszakító állomás. Kedvezmény lesz az is, hogy a XVI. vonalszakaszú jeggyel az Államvasutak egyik vonaláról a másik vonalára is átszállhat még az esetben is, ha a közbeeső utat más vasut vonalán tette meg. Ezzel az újítással leginkább azok nyernek, akik a Székelyföldre utaznak, mert jegyük a székely-vasutra is érvényes lesz. Ezzel a XVI. vonalszakaszú jeggyel a Magyar Államvasutak egyik vonaláról a másikra Zsolnán átszállni nem lehet. A másik kedvezmény az, hogy ezután a gyorsvonatokban is lesz harmadik kocsiosztály. — Ezentúl tehát a szegényebb ember is gyorsabban utazhatik aránylag nagyon csekély, összesen két korona ráfizetéssel.

Humberték letartóztatása.

(A világszalók a börtönben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 22.

A párisi közönség örömmel foglalkozik a szélhámos Humbert-család, a világraszóló százmillió család tetteseinek elfogatására vonatkozó hírekkel. Párisban némi elégtételfélét éreznek, elégtételt a kigunyolt rendőrségnek, a megrálgalmazott politikusoknak. A megkároítottak is nemsokára szemtől-szembe állhatnak a fosztogatókkal a törvényszék tárgyaló termében.

A híres csaló család még ezideig, amíg toncutra tér, a madridi rendőrségi prefektúra épületének foglya.

A mint újabb jelentések elmondják, a spanyol rendőrség már régóta megfigyelte a Ferraz-utca 33. sz. alatti ház lakóit. Látszott rajtuk, hogy észrevétel nélkül akarnak maradni. Ritkán hagyták el a házat, mindent maguk vásároltak; a nők egyedül főztek, csak nappalra volt egy bejáró cselédjük.

Egy rendőrügynök jól ismerte a hat szélhámos arcképét, amelyek ábrázolót egy napon a közúti vasutról látta leszállani. Követte őket s miután a házat, melyben eltűntek, megjegyezte magának, azonnal jelentést tett Caro rendőrügynöknek. Caro már szerdán este tudta, hogy a Ferraz-utcai rejtélyes idegen nem más, mint: Frédéric Humbert és családja. Frédéric Humbertet Caro megismerte, pedig a derék családapa, akinek ezideig csak bajusza volt, a szökés óta szakállt növesztett. Az ügyes rendőrügynök azután Romain Daurignac személyazonosságát állapította meg, Daurignac Carlos Blanco néven bérelte a Ferraz-utcai lakást. Eredeti tartózkodási helyük a Marquis Urquijajo-utca 4. szám alatt volt, ahol Daurignac Pedro Duval-nak nevezte magát. Újságot és levelet soha sem kaptak.

A Humbert-család 3000 pezeta értékű bútort vásárolt és ezzel berendezte a fészket. A lakásért hatvan pezetát fizettek havonta, amíg azután július hónapban a Ferraz-utcaba költöztek, Doregroza gróf házába. Itt már 120 pezeta havi bért fizettek és fényesebb lakást tartottak. A szökevények jó viszonyban állottak a háznak Mujica nevű lakójával. Mujica iránt rendkívül udvariasak voltak s teljesen lebilincseltek őt elegáns fellépésükkel és kedveskedésükkel. Humberték leereszkedőleg érdeklődtek a házmester és családja iránt is. Gyakran sétálgattak a városban s naponta megfordultak a postán.

Humbert Eva, amióta csak Madridban tartózkodott, mindig beteg volt; sok orvosságot elhasznált s külön eledelket kellett készíteni a számára.

A Humberték lakta ház Madrid északi városrészének végén fekszik. Érdekes, hogy a család csak délelőtt s délután járt a szabadban, este soha. Látogatásokat fogadtak, újságokat olvasgattak és bőkezűen viselkedtek.

Miután Caro a szökevények személyazonosságával tisztában volt, óvatosan kérdezősködött a házmestertől a különös lakók kiléte felől. A házmester így felelt:

— Oh! Ezek a különös franciák! Ezek senki előtt se mutogatóznak. Hatan vannak: három asszony és három férfi...

Egy spanyol újságíró a rendőrfelügyelő előzékenysége következtében szombaton délelőtt felkereshette Humberteket a fogházban és hosszasan elbeszélgetett velük. Az újságíró a prefektúra nagyszobájában pillantotta meg a Humbert család három női tagját, négy rendőrügynök vigyázott rájuk. A spanyol újságíró tolmács utján beszélgetett a nőkkel.

Humbertné megkérte az újságírókat: tudassa a párisi lapokkal, hogy családjának kivánsága, hogy mielőbb megjelenhessenek a francia törvényszék előtt. *Meg fogják mondani az igazat és vádat fognak emelni Galtin bankár ügyvédje: Vallet, a mostani francia igazságügyminiszter ellen, aki az ő szerencsétlenségüknek az okozója.*

Az újságíró ezután a három Humbertet látogatta meg. A férfiak is Párisba vágyódtak, hogy igazolják magukat, egyébként kijelentették, Madridba csak azért jöttek, hogy *kikerüljék a vizsgálati fogságot* és különben is szándékukban volt visszatérni Franciaországba.

A spanyol kormány kijelentette, hogy akár melyik pillanatban kész kiszolgáltatni a szélahamos családot. A kézrekerítés jutalmát, a 125,000 frankot, négy madridi rendőrfelügyelő között osztják meg.

A N. Fr. Presse madridi tudósítója beszégetést folytatott Mugica madridi adótanácsossal, aki Humbertekkel egy házban lakott. A két család lassanként egészen bizalmas viszonyba jutott egymással, összejártak és kis, családias jellegű estélyeket rendeztek. Az improvizált mulatságokon Humbert Éva, mint zongoraművész nő szerepelt, Daurignac Paula pedig francia dalokat és olasz kuplékat énekelt. Társalgás közben a Humbert és Daurignac család tagjai azt beszélték, hogy *Belgiumból jöttek*, de nagyon jól érzik magukat Madridban és alighanem állandóan ott maradnak. Mugicáné akkor is jelen volt, amikor a rendőrök Humbertné elvezették. Humbertné ez alkalommal érzékenyen bucsuzott el barátjától, átölelte és egy csomagot nyomott a kezébe, melyben 200,000 pezeta értékű spanyol járadékot találtak. Mugica adótanácsos az értékpapirokkal azonnal a rendőrségre ment és azokat ott letétbe helyezte. Humberték — mielőtt a rendőrség kopogtatására a kaput kinyitották — mindenfelé iratokat égettek el; ezt persze nagy sebbel-lobbal végezték és így megtörtént, hogy tévedésből 6000 frank értékű bankjegyet is a tűzbe dobtak.

Humberték a spanyol koronázás alkalmával érkeztek Madridba. A spanyol fővárosban persze akkor roppant nagy volt az idegenek forgalma és ennek köszönhetően első sorban, hogy senki őket fel nem ismerte és még a rendőrség sem gyanakodott. Ez a rájuk nézve kedvező helyzet őket annyira felbátorította, hogy egy bérelt ablakból a koronázási menetet is végignézték.

Humbertné leányával és Daurignac Paulával a női börtönben egy közös cellába zárták. Nagyon nyugodtan viselik magukat, különösen Humbertné maga, aki azzal fenyegetődik, hogy szenzációs leleplezéseivel *ni panama-affairet fog fölidézni.*

Legújabb távirataink ezek:

Madrid, december 22.

Tegnap este az itteni francia nagykövetségen egy ember jelent meg azzal, hogy *é írta azt a névtelen levelet*, amely a francia nagykövetséget tudvalevőleg figyelmeztette, hogy a Humbert család Madridban tartózkodik. Felszólította a nagy követséget, hogy adják ki neki a feljelentőnek ígért 25.000 franknyi jutalmat. A nagykövetség íráspróbát kért tőle, hogy írását össze lehessen hasonlítani a levél írásával. A feljelentő kérte a nagykövetséget, hogy nevével tartsa titokban.

Madrid, december 22.

Az a ház, amelyben Humberték letartóztatása történt, valamikor egy *Castrien* Benois nevű francia emberé volt, aki jó pénzen eladta Humbertéknak. Ez az ember gondoskodott a család ellátásáról azelőtt, míg a házban tartózkodtak.

Humberték hosszú ideig ki nem mozdultak a lakásból és csak most, hogy elfelejtettek gondolták már ügyüket, kezdett kijárni Daurignac Román.

Páris, december 22.

Azt beszéltek, hogy Humbertéket *Castrien* Benois árulta el a madridi rendőrségnek, hogy aztán megkaphassa a fejükre kitűzött díjat. *Castrien* rosvott multu ember, aki ezertettei miatt szökni volt kénytelen Párisból. Valószínű, hogy Humberték nem fizettek neki annyit, a menyit követelt és ezért elárulta őket, különben a nagyon rosszul szervezett spanyol rendőrség nem foghatta volna őket el.

SPORT.

+ **Vadászat.** Kedélyes vadászat folyt le vasárnapon báró *Bohus* László földvári birtokán. Az aradi vendégeket külön vonat vitte ki a helyszínére. Esett 145 nyul és 38 fogoly. A vadászat után kellemes estebéd várta a nimródokat. A háziasszonyi tisztet szeretetreméltóságáról széles körben ismert Szóke Bálintné szül. báró *Bohus* Margit töltötte be. Lakoma alatt számos tószóban köszöntötték fel a szívélyes házigazdát. A köszöntők közül nagy hatást keltett *Varjassy* Árpádé. A kedves és otthonias hangulat eltartott késő estig, a mikor a jelen voltak köszönetét *Fábián* László tolmácsolta kedvesen és szellemesen. Br. *Bohus* László még azzal is kedveskedett vendégeinek hogy az általa támogatott világi tankerület dalárdáját is meghívta és a dalárda derekasan felelt meg hívatásának.

Résztvettek a vadászatban:

Br. *Bohus* László, *Baross* Zeiga, *Bayer* György, *Bohus* Lajos, *Csukay* Gyula, *Czirák* Márton, *Dániel* Dezső, *Dániel* Péter, *Dedinszky* Kálmán, *Fábián* Lajos, *Fábián* László, *Hepes* Aladár, *Kabdebó* Ignác, gr. *Königsseg* Fidé, *Krausz* Ferenc, *Krausz* Jakab, *Kron* Kálmán, dr. *Marschalkó* N., *Német* Károly, *Polonkay* Endre, *Senk* Ferenc, *Szalay* Károly, *Szathmáry* János, *Takácsy* Sándor, *Valérián* József, *Valérián* Zeiga, *Varjassy* Árpád, *Vasary* Lajos és a világi áll. isk. tantestülete.

Az Aradi Közlöny hirdetésitáblája.

(A főtér új érdekessége.)

Arad, december 22

Az *Andrássy-tér* közönségének figyelmét ma érdekes látival köthette le. A *Központi-szálló* falán díszes, művészi kivitelű szoborkép foglalt helyet. A plasztikus kép női alakot ábrázol, a reklám nemtőjének alakját. A nő, hatalmas, stilizált és virággal körülvevő táblát tart, s két kezét ajkához emeli: Emberek, halljátok a szómat!

Ezt a festői szoborképet, a melyet méltán lehet a főtér új ékességének nevezni, az *Aradi Közlöny* készítette és állította föl, oly célból, hogy a lapunkban közzétett *hirdetéseket* a közönség számára az eddiginél is hozzáférhetőbbé tegye. A női alak nyakán függő táblán négy üveggel fedett rekesz van, a melyek mindegyikében minden nap az *Aradi Közlöny* illető számának egy-egy *hirdetési oldalát* helyezik el.

A táblának még egy rendeltetése lesz, a melyet bizonyára szívesen vesz a közönség: a szenzációsabb helyi és vidéki eseményekről kiadott *külön kiadásokat*, *távirati jelentéseket* ezen tesszük közzé, s így a korzón járó-kelek a lehető legrövidebb idő alatt veszik híret a szenzációnak.

Praktikus célján kívül, mint művészi nívón álló, eredeti alkotás is bizonyára ked-

vére lesz a publikumnak ez a *reklám-szobor*. Illő, hogy a mestereiről is említést tegyünk. A hirdetésitáblát *Steiner* József műépítész terve után *Czirák* Géza aradi épület és bútorsztalos készítette. Ugy a tervezés eredetisége, önálló stílje, mint a kivitelnek gondossága dicsőretet érdemel. A kik ma szemlélői voltak a fából faragott, sötétlila színben fényezett szobornak, nem fukarkodtak ennek az elismerésével.

A Weitzer-palota eladása.

(A hagyatéki-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

A bécsi Heu-gassei Weitzer-palota eladásáról, amely Weitzer János végrendelete szerint Aradváros tulajdona lett, ismét szó van. *Sieber* Ede, az egyik végrendeleti végrehajtó intézett kérdést *Institúris* Kálmán polgármesterhez arról, hogy nem volna-e hajlandó a város eladni a Heu-gassei palotát, mert nála vevő jelentkezett.

Az osztrák hagyatéki rendtartás ugyanis megengedi azt, hogy a hagyatéki ingatlanok az összes végrendeleti érdekeltek beleegyezésével s a hatósági jóváhagyás mellett célszerűség esetén még a *hagyatéki átadása előtt* eladhatók legyenek. A magyar törvények szerint ez nincs megengedve a hagyatéki beszavatozása előtt.

Abban az esetben tehát, ha mindazok, akik Weitzer hagyatéki ügyében érdekelve vannak, beleegyeznek az ingatlan eladásába, a városnak nagy érdeke volna a bécsi Weitzer-palota értékesítése, már csak azért is, mert egy kissé nehézkes dolog az, hogy a város, mint háztulajdonos, innen Aradról viselje gondját egy bécsi háznak. Miután azonban az érdekeltek hozzájárulása még nincs meg, a város csak feltételesen alkudozhatik az eladásról.

A palota becsértéke 288.200 korona s erre be van kebelezve Weitzer János első felesége javára *híltözezer korona évi járulék*. Ezt a terhet a palota eladása esetén áttennék valamelyik másik hagyatéki ingatlanra, és pedig valószínűleg a *Haller-schlossra*. A kétemeletes ház vételárát eladás esetén bírói letétbe kell tenni.

A polgármester ezek alapján a Weitzer-ügyek intézésére kiküldött bizottság meghallgatása után azt válaszolja *Sieber* Ede kérdésére, hogy a bécsi palota eladó ugyan, de annak áruba bocsátása a fent jelzett feltételektől függ. S hogy ezeknek a feltételeknek eleget lehessen tenni, ahhoz szükséges van tudni elsősorban azt, hogy milyen előnyösen, milyen áron volna eladható a palota; a polgármester tehát azt is kéri *Sieber* Edétől, hogy közölné azt az árat is, amit a jelentkező vevő a palotáért fizetni akar.

Az eladás sikerüléséhez mindezekről eltekintve sinas sok remény. Nem valószínű ugyan, hogy a hagyatéki ügyben érdekeltek valamennyi beleegyeznek az eladásba.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az ipartestületi betegsegélyző pénztárnak f. hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésen az egész igazgatóság és felügyelő-bizottság újra-választatott. Megválasztottak igazgatósági tagokul: *Rosmanith* Albert, *Joanovits* Antal, *Orth* Lajos, *Mészáros* János, *Bauer* Béla, *Czako* Mihály, *Renner* István, *Heim* Ferenc és *Jakoby* János. Ellenőrnök: *Somogyi* Sándor. Felügyelő-bizottsági tagokul: *Hoffmann* Viktor, *Ackermann* Ferenc és *Benkő* József.

Elítelt ékszerlovaj.

(A Krigler-üzlet betörése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Az aradi törvényszék ma ítélkezett Szerendán György felett, ki körülbelül egy éve Krigler H. Andrásy téri ékszerüzletébe betört. Szerendánt csak később, hónapok múlva leplezték le, mikor a Pöhm és Gedeon-féle vasáru üzletből, melynek segédje volt, rendszeresen lopott.

A mai főtárgyalást Fábán Lajos dr. kir. táblai bíró vezette, szavazó bírák voltak: Földes János és Szöllösy Jenő dr., közbíró Domokos László, jegyző Szalay Dezső dr. A káros ékszerészt Fischer Jenő dr. képviselte.

A vádlott, ki tizenkilenc éves fiatal ember, mindent beismert. A Pöhm és Gedeon cégtől revolvereket, borotvát, szerszámokat és egyéb vasárukat lopott el több mint száz korona értékben.

A Krigler kereskedésébe úgy tört be, hogy éjnek idején behatolt az üzlethelyiség mögötti kis szobába, melynek ablaka, állítása szerint nyitva volt; innen azután egy vasrácsos ablak kifeszítése után bemászott az ékszer üzletbe. Innen nagymennyiségű ékszer vitt el, melynek kisebb részét elzálogosította, a többit pedig elásta.

A zálogházba a vaskereskedés három inasával küldte az ékszereket. E miatt azután az inasok is a törvényszék elé kerültek. Azzal védekeztek, hogy Szerendán nem mondta meg, hogy az ékszerek lopottak. Mikor egy-egy gyűrűt, arany ingombót, vagy mellűt a zálogházba küldött, magáról szedte le. Az egyik inas meg is jegyezte:

— Ha megkérdeztem volna, hogy hol vette az ékszereket, felpofozott volna.

A három inas ellen a vádat meg is szüntették.

Szerendánt a törvényszék egy rendbeli folytatolagos lopás, továbbá egy rendbeli betöréses lopás büntetéseért két évi fegyházra ítélte. Az ítélet kiszabásánál enyhítő körülményként számították be ifju korát és büntetlen előéletét.

Az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért felebbezett.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Karácsony, dráma. Mátrai B. Béla vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Szerda: Délután: Ezer egy éjszaka, tündérrége. Este: Nincs előadás.

Csütörtök: Délután: Napfogatkozás, operetta. Este: Szent-Iván-éji álom, tündérrége. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Délután: A cigánybáró, operetta. Este: Niobe, operetta. (Páros bérlet.)

Szombat: Balassa Bálint, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

* **A színház segítése.** Mig *Institúris* Kálmán polgármester a fővárosban járt s *Bezeredy* Viktor miniszteri tanácsosnál az aradi színház szubvenciójának felemelése érdekében — ha kevés eredménnyel is — lépéseket tett, az alatt itthon bizalmas értekezlet volt *Urban* Iván főispán lakásán, ahol tanácskoztak arról a segélyakcióról, amelylyel az aradi színház nehéz helyzetén segíteni lehetne. Az értekezleten, melyet vasárnap délután tartottak meg néhány törvényhatósági tag és színházbarát részvételével, több proposíció merült föl, amelyek rövidesen a nyilvánosság elé kerülnek abban a formában, hogy *Urban* Iván főispán legközelebb nagyobb értekezletet fog összehívni, s azon megbeszéli majd azokat a módokat, amelyek mellett a város törvényhatóságának módjában álljon az aradi színházat hathatósabban támogatni.

* **Karácsony.** A nagy ünnep előtti hét hangulatába beleillett a mai előadás a maga szép tendenciájával, a szeretet ünnepét megjelenítő képeivel, melyek mellett sötét ellentétképen állott Scrooge, a lelketlen uzsorás, kinek érző lelkét adott a mindenkét eltöltő szeretet melege. *Mátrai* Béla, a Vigszínház volt főrendezője, a magyar színészet érdemes alakja írta ezt a zenés drámai látványosságot Dickens elbeszélése nyomán. Habár a színpadon nem érvényesül teljességgel a darab, azok számára, akik elmélyednek benne, sok megható kedves jelenetet rejt. A régibb modoru színművek közé tartozik, de a modern gondolkozást is megkapja. A darab sikerét az előadás nem segítette elő. A szereplők közül egyedül a szerző *Mátrai* (Scrooge) emelkedett ki, aki előkelő művésztől, alakító képességéről tett tanúságot, s egyszerű, nemes eszközökkel játszott mindvégig. A közönség sokszor hívta tapsaival a függöny elé. (—)

* **Zilahy Gyula a szegényeknek.** Zilahy Gyula a jótékonyág szolgálatába állította társulatát és egy előadás tisztá jövedelmét a szegények és éhezőknek juttatja. Hogy e nemes cél minél jobban éressék el, a színház bérlő közönségéhez alábbi kérelmet intézte. A kérelem szövege a következő:

Szándékom volt, hogy a tél folyamán a közönség ama részének, a mely viszonyainál fogva talán egész idény alatt sem mehet egyszer színházba, ingyen előadást fogok rendezni.

Azonban látva a szegény néposztály nyomorát, a melyeknek legtöbb tagja egy darabka kenyeret vagy egy kanál meleg ételt szivesebben vesz, mint bármilyen fényes színházi előadást, elhatároztam, hogy az ingyen előadás helyett egy mérsékelt áru előadást tartok, a melynek teljes tisztá jövedelmét az éhezők és szűkölködők rendelkezésére bocsátom, olyképp, hogy a jövedelem a népkonyha és az ingyen-kenyér bolt között lesz kiosztandó.

— Azon reményben, hogy a f. hó 24-én, d. u. 2 és fél órai kezdettel megtartandó az „Ezer egy éjszaka” című darabra a bérelt helyet a szegények istápolása céljából megtartani kegyes leendő van szerencsém tudatni, hogy az árakat az előadásra a harmadára leszállítom. A jótékonyág oltárára teendő ezen áldozatáért fogadja Nagyságot őszinte köszönetemet.

Hazafias üdvözléssel

Aradon, 1902. december hó 23-án.

Zilahy Gyula,
szinigazgató.

* **Kordy Dezső** városunk szülötte a londoni Academy Musical kitüntetett tagja január 4-én tartja egyetlen hangversenyét, melyen *Roemer* Carola opera-énekesnő és *Diensl* Oszkár zongora művész is közreműködik. Jegyek (korszék 6 korona, zsöllye 4 kor.) előre válthatók *Révész* Nándor könyvkereskedésében.

* **A magyar nemzet története.** Új kiadásban, ragyogó tartalmához méltó, díszes keretben, gyönyörű illusztrációkkal bocsátotta közre a *Franklin Társulat* *Jókai* Mór egyik legbecesebb munkájának „A magyar nemzet története” regényes rajzokban” második kötetét. A 340 nagy lapra terjedő könyv minden egyes rajza, nevelője igazi gyöngye a magyar irodalomnak és külön ismertetésre, dicséretre nem szorul, mert évtizedek óta közkinccse már a művelt magyar közönségnek. Kevés ilyen könyve van a mi irodalmunknak: illő tehát, hogy megbecsüljük és olvassuk ezt, amely evangéliuma lehet minden magyar családnak, kezdve az olvasni tudó kis fiun, föl egész a rokkant aggastyánig, aki már a multban él csupán. A díszes kiállítású vastag kötet ára: füzve 4 korona, vászonkötésben 6 korona.

* **Verne Gyula** fantasztikus regényeinek sorozatában három új kötet jelent meg a *Franklin Társulat* kiadásában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) magyar nyelven, bizonyágot tette arról, hogy az ősz mesternek se fantáziája, se munkakedve a korról nem csökken. Regényei, melyek eddig is az ifjúság kedvence olvasmányait képezték, továbbra is ilyenek fognak maradni tanulságos és erkölcsnemesítő voltuknál

fogva. Az új regények: „Város a levegőben,” ára 2 kor. 50 fillér. „A cetvadászok” ára 2 kor. és „Az új hazában” ára 3 korona 20 fillér, illusztrációkkal jelentek meg ugyan alakban és kiállításban, mint az eddigiek.

* **A magyar sziv.** Írta *Sziklay* János, A magyar sziv De Amicis olasz író II. Cuore-jának ötletéből született, tartalma azonban teljesen eredeti magyar és a magyar diák életének képét nyújtja. A magyar sziv oly jellemző könyv, melyben a hazafias érzések mellett az ifjúság nevelésében szerepet vivő vallásos mozzanatok, nemkülönben a keresztény erkölcsi elvek és erények is helyet találtak. Ára egész vászonkötésben 2 korona 40 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában.

* **A Családi Regénytár** legújabb kötetében megjelentek a következő regények: A hiabavaló gazdagság. Írta: *Jeanne Mairé*. Fordította *Rada István* dr. Falusi történetek. Írta *Vértesy Gyula*. Az ezer tó országából. Finn elbeszélések. Fordította *Bán Aladár* dr. A Családi Regénytárt kiadja a Szent-István-Társulat. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben egy korona.

* **Magyar Bazar.** Alig van irodalmi vállalkunk, amelyről oly elismeréssel szólhatnánk, mint a *Magyar Bazar*ról, a magyar uri családok legkedveltebb divatlapjáról. A M. Bazar közel negyven év óta a legelső helyett foglalja el a magyar divatlapok közt s ma már oda fejlődött, hogy a gazdag külföldi irodalom hasonvü termékeivel kiállja a versenyt. A M. Bazar szépirodalmi része oly kitűnő, hogy magában is megállhatna, mint szépirodalmi folyóirat. Jó ízű, igazi előkelő hang jellemzik. A lapnak gazdag tartalmán kívül még külön regény melléklete van, bekötésre szánt könyvalak formában. A lap előfizetői mindenkori bátrai fordulhatnak kérdésekkel a szerkesztőhöz, mindenre bő és tájékoztató választ kapnak. A Magyar Bazar havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára 1/4 évre 3 kor. Megrendelő cím: Magyar Bazar kiadóhiv. Bpest, Kerepesi-ut 54.

Aradi bünkrónika.

(A vasúti lopás tettesei. — Ellopott trombita. — Betörés a kázinóba. — Eltűnt vászonneműk. — Becsapott dohánycsempészek. — A tájtékpipa és a suba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Mihelyt a hideg időjárás beáll, megszaporodik a rendőrségek dolga. Több a betörés, a lopás, de éppen ez az idő az, amikor fogdosni is lehet, már t. i. tolvajokat. Megirtuk a napokban, hogy az aradi rendőrség fölfedezett egy tolvajbaodát, amely számtalan lopást, betörést követett el Aradon. Ez a mai bünkrónika nagyobbára az elfogott tolvaj szövetségét viselt dolgait tartalmazza.

Még 1900-ban történt, hogy az aradi vasúti állomáson egy zárt teher waggonból 400 korona értékű fehér nemezposztót elloptak. A tetteseket most kerítették kézre egy *Muntyán* Gavrila nevű kurticsi ember személyében, akinek büntársa és orgazdája *Pakurár* Száva *mi-kalakai* kisbíró volt. A lopott posztó egy részét az utóbbinál megtalálták, azonkívül még négy libát is, amit szintén Aradról, egy erdélyi-utí házból loptak.

Ugyanaz a *Muntyán* Gavrila katonáéktól is lopott. Az ősszel szabadult ki a huszároktól s bucsufiában ellopott onnan egy réztrombitát, amely az istálló ajtajára volt kiakasztva.

A *Muntyán* társaságának régebbi bűneit is felfedezte *Green* Nándor t. főkapitány. Kiderítette ugyanis, hogy 1898-ban ők loptak el *Matyuka* István vásári gyolesos tótnak kocsijáról, amelyik a radnai-utí Csillag fogadóban éjszakázott, 400 korona értékű *fehérneműt*. A tettesek *Muntyán* Gavrila és *Argyelán* Mójsza kurticsi tolvajok és egy *pajsáni* illetőségű notórius gazember: *Pajsán* Petru, aki az élete háromne-

gyedrészét szökésben és egy negyed részét pedig börtönben töltötte.

A tettesek beismerésben vannak s most többi bűneik vizsgálatán van a sor.

Szombaton éjjel betörték Wittenberger Armin waggongyári kantinos üzletébe s onnan fűszer-árakat vittek el. A rendőrség ma elfogta a tetteseket Markó Mátyás pécskai és Fekete Péter aradi illetőségű subancok személyében, akik most másodizben örvendeztették meg a kantinost látogatásukkal.

A radnai uton ma egy tíz éves fiu gyerek pipát lopott Kis József aradi lakostól. Az öreg bácsi, a káros, csendesen ballagott hazafelé s utközben megszólította egy apró kis gyerek. Társalogtak együtt s mire az öreg Kis hazatért, értékes tajtékpipája hiányzott a zsebéből. A tolvaj Horváth Jenő volt, egy radnai-uti cipész fia, akinek már többször volt dolga a rendőrséggel különböző lopások miatt.

Két szemlahi sváb ember jött be Aradra szombaton éjszaka csempészett szüzdohánnyal. Az utcán meglátta őket Molnár István, fiának adta ki előttük magát, eiszedte a dohányt, a pénzüket, s megugrott, vele.

Még egy lopás történt ma. Kondor Gábor karácsonyfa elárúsítónak téli bundáját lopta el Gruja János kekesi cigány, akit a rendőrök elfogtak s a városházára kísérték.

MULATSÁGOK.

(=) A pécskai függetlenségi olvasókör I. évi december 26-án, karácsony másnapján a „Pécska városához címzett vendéglő összes termében az emelendő Kosuth szobor alapja javára és a szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására a „pécskai iparos dalgyesület“ közreműködésével műkedvelői elődással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

Ingyen kenyér.

— A mai adományok. —

Arad, december 22.

Néhány nap: és itt a szeretet ünnepe, a karácsony. A módosak a piacon válogatnak a fenyőfák, a boltokban meg a fenyőfára aggatni valók között; és a mi alatt ez a nyüzsgő vásár folyik, a piacz tőzomszédságában, egy igénytelen boltban a szeretet tartja vásárát azok számára, a kiknek a Jézuska már meghozta az egyszerű, de mégis oly sokat érő ajándékot: a kenyeret.

Ma négyszáznolcvan vendége volt a kenyeres boltnak: amint látható, a tél haladásával egyre több a segítségre szoruló, az éhezők száma, akik az ingyen kenyér áldásán élnek.

Mai gyűjtésünk jegyzékét az Aradi villamtelep részvénytársaság nyitja meg, a melynek igazgatósága, dicséretes humanizmussal 50 koronát juttatott az ingyen kenyérre. Dobiaschi József aradi gyáros 20 koronával járult az alaphoz, a melyet Kornis Ármán gyűjtése még 15 korona 50 fillérnyi összeggel gyarapított. Tisch Mór dr., Vajda István és Brück Gyula dr., 10—10 koronát küldöttek szerkesztőségünkhöz az ingyen kenyérre.

Glück Károly gyűjtőívén adakoztak: Tekepálya-társaság a Domány-féle régi városház pinchében 12 korona, Cukor László 5 korona, Cukor Bandi 5 korona, Cukor Janika 5 korona, Roser Lina 5 korona, Assael A. Abrahám 3 korona, Kaufman Lilike (Vinga) 2 kor., Kaufman Sárika (Vinga) 2 kor.

Erber es Fleischmann gyűjtőívén adakozott: Nemess Gézané 10 kor.

Az aradi Széchenyi gőzmalom igazgatósága hat zsák lisztet ajánlott föl a kiosztásra kerülő kenyér sütésére.

Juhász István mülakatos pedig a kenyér-osztó helyiségben dijtalanul teljesített ma lakatos munkát.

Az Aradi Közlöny szerkesztősége ma a következő adományokat kapta:

	korona
Aradi villamtelep igazgatósága ...	50—
Dobiaschi József	20—
Kornis Ármán gyűjtése	15-50
Tisch Mór dr.	10—
Vajda István dr.	10—
Brück Gyula dr.	10—

Összesen: 115-50

Legutóbbi kimutatásunk: 2326-58

Eddigi gyűjtésünk összege: 2442-08

HIREK.

Az Aradi Közlöny karácsonyi ajándéka.

— Nagy Képes Naptáruuk szétküldése. —

Arad, december 22.

Az Aradi Közlöny 1903. évi Nagy Képes Naptárának szétküldését a mai napon megkezdettük.

A vaskos művet, mely valósággal hézagot pótol és egy családban sem nélkülözhető, az Aradi Közlöny minden előfizetője úgy helyben, mint vidéken kézhez kapja a karácsonyi ünnepekre.

Ma a vidéki előfizetők egy részének címére indítottuk utnak a naptárt. Mivel több ezernyi könyv elküldéséről van szó, természetesen, hogy a szétküldés nem egyszerre, hanem csoportokba osztva történhetik. A mire ezennel felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét, nehogy félreértés támadjon abból, hogy némelyek előbb, mások később jutnak az Aradi Közlöny ajándékának birtokába.

Megjegyezzük, hogy a naptárt most csak azok kapják meg, a kik előfizetési díjakkal nincsennek hátralékban. A hátralék kiegyenlítése után a naptárt azonnal expedálni fogja a kiadóhivatal.

Helybeli előfizetőinknek a szép kemény kötésbe foglalt, pompás illusztrációkkal és gondosan összeállított címtárral készült naptárt rendes kihordóink által fogjuk kézbesíteni, még pedig karácsony első napján.

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

— A bizottságok ujjaalakítása. —

Arad, december 22.

A jövő hónap második napján, pénteken délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart Arad törvényhatósága, hogy ujjaalakítsa azon a törvényhatóság albizottságait.

A szakbizottságnak a múlt évben történt megválasztása alkalmával határozta el a közgyűlés Barabás Béla dr. indítványára, hogy a jövőben a bizottságok megalakítására az év első hétköznapján rendkívüli közgyűlést tart, hogy olyan interregnum-féle időköz elő ne álljon a bizottsági tagok mandátumának lejártá és a rendes havi közgyűlés napja között.

Ezt a határozatot a gyakorlatban most vizesi keresztül először a város törvényhatósága s Urbán Iván főispán már össze is hívta a rendkívüli közgyűlést, az alábbi meghívóval:

Aradváros törvényhatósági bizottságának határozata értelmében, 1903. év január hó

2-án délután 4 órára rendkívüli közgyűlést hirdettek, melyre a bizottsági tagokat ezennel meghívom.

Tárgy:

A közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyének választás utján való betöltése, a sorozó, le-avató, s az összes szakbizottságoknak újból való megalakítása. Arad, 1903. december 22-én.

Urbán Iván s. k.
főispán.

A törvényhatóság szakbizottságait tudvalevőleg három évenként szokták megválasztani s a január hó 2-iki rendkívüli közgyűlésen csak ujjaalakítani fogják azokat, amennyiben egyrészt a bizottságokban időközben megüresedett helyeket kell betölteni, másrészt az új városatyákat kell az egyes bizottságokba beosztani.

Ezekrön kívül újra választanak öt közigazgatási-bizottsági tagot is, akiknek mandátuma a folyó év végével lejár.

A Krivány-gyermekek névmagyarosítása.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, december 22.

Van valami, a mi enyhíti az irás szavait. A parancsot, a mely szerint a Jehova megbünteti az apák vétkeit a fiakon, az unokákon, harmad- és negyedizigben.

Vajjon a Krivány bűneinek az átka kit viselt meg jobban: őt-e, vagy a gyermekeit? Lehetne fölött vitatkozni. Mert a börtönbüntetésnél keservesebb lehet ártatlanul viselni oly nevet, a mely bünnel van meggyalázta, és a melyet hirhedtté tett az apjuk gonoszúsága.

Milyen jó, hogy névmagyarosítás van? Az ilyen névvel nagyon messzire lehetne elmenni, és még mindig azzal emlegették: az az, a kinek az atyja... S így azonban egy ötven krajcáros bélyeg végét szakítja a kellemetlen állapotnak.

A Krivány-gyereket is egy koronás bélyeg megszabadította az apjuk megfertőzött, gyűlöletes nevével. A hivatalos lap vasárnap számában ez a kis közlemény tanuskodik róla:

Kiskoru Krivány László, Tivadar, János, Erzsébet és Valér aradi illetőségű ugyanotani lakosok családi nevének „Kovács“-ra kért átváltoztatása, a folyó évi 120.475. számú belügyminiszeri rendelettel, megengedtetett.

A Krivány nevet tehát nem fogja viselni se a felesége, a ki válópört indított ellene, se pedig a gyermekei. Jól tették a gyerekek ezt a dolgot. Az apjuk bizony nem érdemelte meg, hogy ki ne tagadják. A Kovács-gyerekek remélhetőleg szorgalmas, emberséges polgárok és polgárnők lesznek, a kik több becsülettel fogják viselni az új neveiket, mint az apjuk a régit.

— A király karácsonya. Bécsből táviratozák: A király holnap délelőtt Wallseebe megy, hogy karácsony ünnepét Ferenc Szalvátor főhercegéknél töltsse. Ő felsége 26-án este ismét Bécsbe érkezik és es egyenest a Burgba megy. A schönbrunni séjour 28-án véget ér.

— A polgármester budapesti utja. Institoris Kálmán polgármester tegnapelőtt érkezett haza budapesti utjáról, ahol az aradi ág. ev. egyház dolgában járt el Frini Lajos és Abrai Lajos társaságában Lukács László pénzügyminiszternél. Mzenkívül a város több ügyének elintézését megsürgette a miniszteriumokban, így a kétszáz ezer koronás kölcsön felvételének, a bodrogi út és az árvasszéki díjnoki állás rendszerezéséről hozott közgyűlési határozatoknak jóváhagyását, és közben járt a színház szubvenciójának felemelése és a ségai tanító fizetésének államsegélylyel való kiegészítése érdekében. Ez utóbbi már meg is történt.

— **Megszökött trónörökösne.** *Drezdából* táviratozzák: Egy itteni lapnak, a *Dresdner Journal* nak híradása szerint *Lujza* szász trónörökösne, *Frigyes* trónörökös felesége, aki öt gyermek anyja s 33 éves, e hó 12-re virradó éjjel elhagyta *Salcburgot* s *külföldre szökött*. A szász udvarnál e tél folyamán minden ünnepség elmarad a botrány következtében.

— **Kombinációk az aradi román püspökség körül.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *Magyar Szó* ma esti számában azt írja, hogy az aradi egyház vezető férfiai *Gáll József* főrendiházi tagot kéri fel a püspökség elfogadására. *Gáll Józsefet* a püspöki székre a Független Magyarország is kombinálta, s mi már akkor megírtuk, hogy ez a kombináció egyáltalán nem bír alappal. *Gáll József*, ha végzett is teológiát, de *nem szerzetes*, már pedig az egyházi szervezeti szabályzat csupán azt az egy kvalifikációt követeli meg a püspökségre, hogy az illető, akit megválasztanak: *szerzetes legyen*. Különböző *Gáll József* a legutóbbi választáson is *Hamsea Ágoston* híve volt és ki van zárva, hogy most *Hamseának* ellenjelöltje kívánna lenni.

Ugyancsak a *M. Szó* írja, hogy a nagyváradi görög katolikus püspöki székre *Radu Demeter* lugosi püspököt nevezik ki, akinek helyére vagy dr. *Hosszu* pápai prelátus, balázsfalvi kanonokot, vagy *Laurán* Ágost nagyváradi kanonokot nevezik ki.

— **Bánffy Dezső báró ünneplése.** *Ipolyságról* táviratozzák: A hontmegyei ágostai evangélikus lelkészek ma tartott ülésükön elhatározták, hogy *Bánffy Dezső* bárót, a kolozsvári ev. ref. gyűlésen tartott beszédeért feliratban üdvözlik.

— **Krafft-Ebing meghalt.** Az orvostudomány nagy halottja van. *Krafft-Ebing* tanár, a világhírű ideggyógyász, a mint lapunknak táviratozzák, ma este *Grácban meghalt*. *Krafft-Ebing* több hete betegeskedik. Ma azután állapota válságosra fordult s az orvosok le is mondták életéről. Este bekövetkezett a halála.

Krafft-Ebing Rikárd, a szexuális betegségek nagyírű szaktudósa szül. Mannheimban 1840. augusztus 14. Orvosi tanulmányait 1858. Heidelbergban kezdte meg, oklevelét 1863. nyerte el. Nagy buzgalommal dolgozott *Billroth* (Bécs), *Griesinger* és *Rindfleisch* (Zürich) oldalán, különös érdeklődést tanúsított már ekkor az ideg-és elmegyógyászat iránt. 1864. már mint segédorvos működött az illenauti tébolydában. Nemsokára a strassburgi egyetemre ment, és ott megalapította az elmegyógyászati klinikát. 1878. a gráci egyetem tanárává és a stájerországi országos tébolyda igazgatójává nevezték ki. 1899. óta a bécsi egyetemen az elmegyógyászati klinika igazgatója és az elmekörtan nyilvános rendes tanára.

Több jeles szakmunkát írt az ideggyógyászatról, a pichopathia szexuálisról, a paralízis progresszíváról. Művei e szakmában elsőrendű szaktekintélyvé tették.

— **A vízvezetéki árak leszállítása.** Az utjeleni városrészek s egynehány belvárosi utcának tervbe vett csatornázását, amely a december havi városi közgyűlésen a tanács előterjesztéseként szerepelt, a közgyűlés *Domonkos* Lajos indítványára tudvalevőleg levette a napirendről azért, mert a mostani túlmagas vízvezetéki díjak mellett nem tartotta a város lakosságára nézve kedvezőnek a csatornázás és a vízvezetéki hálózatnak kiterjesztését. A közgyűlésnek ez a határozata ma megfordult a város tanácsának rendkívüli ülésén s azt határozta, hogy kérdést intéz az aradi vízvezetéki

művek részvénytársaságához az iránt: *nem volna-e hajlandó a csatornázás kiterjesztése érdekében a vízvezetéki díjakat leszállítani?* — Más oldalról erre az ügyre vonatkozólag arról értesülünk, hogy a közgyűlési határozatot, amely a csatorna-kiterjesztés kérdésének a napirendről való levezését mondta ki, meg fogják felebezni a belügyminiszterhez.

— **Az aradi textil gyár.** A kereskedelemügyi miniszter az Aradon felállítandó fonó-gyártól tudvalevőleg visszavonta azt az államsegély kedvezményt, amelyet hivatali elődje ígért meg a gyár felállítása esetére. A város közgyűlése tudomásul vette már *Láng* miniszternek ezt az intézkedését s kimondta, hogy a város által kilátásba helyezett előnyöket egy bizonyos ideig még fentartja arra az esetre, ha az angol vállalkozó államsegély nélkül is hajlandó lenne a textil-gyárat itt felállítani. A tanács ma erre vonatkozólag elhatározta, hogy felhívja a vállalkozó *Mayer I.* liverpooli mérnököt, illetőleg ennek képviselőjét, dr. *Mandl* Vilmos ügyvédet arra, hogy a fonógyárat állítsa föl Aradon államsegély nélkül is a város részéről kilátásba helyezett segélyek felhasználásával. A városházán azt hiszik, hogy a liverpooli vállalkozó a miniszteri szubveció megvonása dacára is hajlandó lesz a gyárat felállítani.

— **A katonaság köréből.** A hivatalos lap közli, hogy a király elrendelte *Gatti* Rajmond csász. és kir. 33 gyalogezredbeli várakozási illetékel szabadságot örnagyok, az újabb felülvizsgálat eredményéhez képest, mint rokkantnak, mindenféle népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlannak, a nyugállományba átvételét.

— **Hullaégető-kemence Aradon.** Megemlékeztünk már lapunkban *Sarlot* Domokos főkapitánynak arról a tervéről, amely szerint a gyep-terre kivitt állatok hullája égető-kemencében volna megsemmisítendő. A főkapitány erre vonatkozólag előterjesztést tett a tanácsnak, a mely hozzájárult a főkapitány tervéhez s elhatározta, hogy ha megfelelő hullaégető kemencét talál, azt beszerzi. A *mezőhegyesi* uradalomban van egy ilyen hullaégető kemence s az, úgy tudják, kitűnő szolgálatokat tesz. Egy *zombori* orvosnak: dr. *Izidor*-nak a birtokában is van hullaégető-kemence, amely praktikus szerkezeténél fogva is igen jól beválik. A hulla teljesen elég benne, kezelése kevés költséggel jár, *tisztevelő nem kell hozzá*, csak bele kell gyújtani a tüzet s a hullában lévő zsíradék táplálja tovább. A tanács mindkét kemence tulajdonosától *modért* kér s ezek megtekintése után fog határozni a kemence beszerzéséről.

— **Polgármester választás Debrecenben.** *Debrecenben*, a mint lapunknak táviratozzák, izgalmas választással töltötték be a polgármesteri széket, a mely *Simonffy* Imre nyugalomba vonulásával üresedett meg. A polgármesteri állásra ketten pályáztak: *Komlóssy* Artur főjegyző, az eddigi helyettes polgármester és *Kovács* József ügyvéd, a debreceni függetlenségi párt elnöke. A közgyűlés *tizenhét szótöbbséggel* *Kovács* Józsefet választotta meg polgármesterré.

— **Sirkő állítás.** Megható ünnepély folyt le tegnap délután a temesvári izr. temetőben. *Biró* Lajosnak, az Aradmegyei takarékpénztár egykori főkönyvelőjének sirja fölé állítottak emlékkövet az elhunytnak aradi és temesvári barátai. A sirkőavatás tegnap délután 3 órakor ment végbe, melyen jelen voltak Aradról *Domán* Sándor, *Földes* Soma, *Jellinek* Henrik dr., *Somló* Armin dr. és *Steinitzer* Pál dr., ez utóbbi családjával. A sirkő-dombnál az első beszédet *Ozorai* dr. temesvári főreáliskolai tanár mondotta, majd utána *Hajdu* Frigyes dr. beszélt. Az aradiak részéről *Somló* Armin dr. mondott megható szónoklatot. A gyászünnepélyt *Steinitzer* Pál dr. beszéde fejezte be, ki a család köszönetét fejezte ki a megjelenőknek.

— **A mellékutczák világítása.** A város tanácsához most jutott el végrehajtás végett a közgyűlésnek az a határozata, mely a mellékutczák lámpáinak Auer-égőkkel való felszerelését rendeli el. Ez a határozat ugyan elűt a gázgyár ajánlatától, amennyiben díjtalanul kívánja az összes lámpák égőinek kicserélését, szemben avval, hogy a légszuszvilágítási társulat erre csak részben nyilatkozott hajlandónak, a határozat végrehajtásának még sem lesz akadály, mert a gázgyár — mint értesülünk — hajlandó valamennyi lámpát a közgyűlés határozata szerint *díjtalanul* átalakítani.

— **Előléptett vasutasok.** Az államvasutak tisztviselői közül az idén kétszázötven hivatalnok részesült a karácsonyi előléptetésben. Az aradi üzletvezetőség központjában és az aradi üzletvezetőség területén előléptek: a IV. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába: *Szilaj* Mihály ellenőr és *Fényes* Kálmán mérnök, a IV. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába; *Zsarolányi* Márton Gyula ellenőr, az V-ik rangfokozat 1-ső osztályából a IV-ik rangfokozat 3-ik osztályába: *Komlóssy* Jenő Udön hivatalnok ellenőrré; *Szilágyi* Mihály hivatalnok, *Török* Kálmán hivatalnok, *Belloni* Dezső. Az V-ik rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába *Lager* János hivatalnok. Az V-ik rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába *Sándor* Mózes Mór, *Csukics* Emil, *Varga* Ignác hivatalnokok, *Wandel* Juda József segéd-mérnök. A VI-ik rangfokozat 3-ik osztályába *Olaszi* Sándor, *Czirák* Ferencz, *Krichlechner* Imre hivatalnokok, *Adamovits* Aladár, *Macskonyi* Zsigmond mérnök gyak. segédmérnökökké. A VI-ik rangfokozat V-ik osztályából ugyanazon rangfokozat első osztályába *Demarcik* Ernő számtiszt, *Göndös* Imre, *Hamza* Dezső Árpád, *Tóth* Sándor hivatalnokok. A VI-ik rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába *Vidor* Herman számtiszt, *Mezei* Ferencz, *Bónis* Pál hivatalnokok.

— **Egyházközség a papja ellen.** *Szell* Kálmán miniszterelnök, amint lapunknak táviratozzák, ma táviratot kapott, amelyben a szászherményi görög keleti román egyház hívei tudatják, hogy a *templomot bezárták*, s a papot oda be nem eresztik. Az ottani gör. keleti román nap, *Dogáriu* Sándor ugyanis ádáz ellenségeskedésben áll az egyházközséggel, s legutóbb a templomban néhány hívét felpofozta. Erre az egyháztanács bezárta a templomot, de *Dogáriu* az előjáróság közbenjöttével, lakatossal kinyitatta. A hívek erről értesítették a nagy-szebeni metropolitát és *Szell* Kálmán miniszterelnököt.

— **Az aradi hetipiac napja.** A karácsonyi ünnepekre való tekintettel a város tanácsa ezen a héten a pénteki hetipiac napját *szerdára* helyezte át.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** Az új-aradi járás jegyzői kara e hó 31-én az új-aradi főszolgabíroságnál tiszti értekezletet tart, a melyen a *közigazgatás egyszerűsítése* tárgyában kiadott új szabályzatot tárgyalják. A szabályzat életbeléptetése itt nem fog nagy nehézségekbe ütközni, miután a most elrendelt egyszerűsítések nagyrészt *Temesvármegye* még *Deschán* Akhül alispánja alatt megkezdte és alkalmazta.

— **Eibocsátás a honvédségtől.** A honvédelmi miniszter *Rozsnay* Kálmán lugosi 8-ik honvédelmi ezredbeli tartalékos gyógyszerészügyi gyakornokot szolgálati kötelezettségének teljesítése után a honvédség kötelékéből eibocsátotta.

— **Készülődés az árvíz ellen.** A Maros szélsője ellen, amely tavaszkor szokott kilépni nyugodt medréből, már most gondoskodik a város mérnöki hivatala. A *Thököly-zsilip* gőzsi-

vattyuja elromlott s ennek javítását az aradi waggongyára bízták, amely a legolcsóbb árért: 1040 koronáért vállalkozott a munkára. A szivattyu kijavitása hosszabb időt vesz igénybe s ennek tartamára, nehogy a veszedelem készületlenül találjon, egy gőzlokomobilt vesz bérbbe a város.

— **Elárverezett ház.** A Hal-tér 6. számú emeletes házat, mint megirtuk, nemrégiben árverésen megvette Czermann József építész 25 000 koronáért. Ma utóajánlati árverés volt, melyen 32,000 koronáért Sedivi Otilia vette meg a házat.

— **Muszkálaj apát az ujanátiaknak.** A mor-tarai csata veterán tanuja Muszkálaj János. nyug. apátplébános, pápai kamarás, szép jelét adta annak, hogy nyugalomba vonulása óta se feledkezett meg volt hveiről, az ujanátiakról. Az ujanáti templomban, mintegy 2000 korona költséggel, diszes orgonát állított fel, a mely már munkában áll. Egyben, mint az előző években is, 130 koronát küldött az ujanáti szegények között leendő szétosztásra.

— **Leánycsempészet a román határon.** Orsováról táviratozzák: Ivácskovics Sofron magyar határrendőrségi tisztviselő régóta észrevette, hogy egy Luka Terézia nevezetű gyanús asszony gyakran átjár a határon. Az ő nyomozásának sikerült megállapítani, hogy ez az asszony magyar, különösen lugosi leányokat a verciarovai hegyeken keresztül Turnszeverinbe csempész és ott a prostitúciónak adja őket át. Megállapították, hogy az utolsó hónapokban Dorner Emilia, Vasilovics Mária, Leikum Mária, Rozau Anna és Boriován Anna 16—18 éves lugosi leányokat különböző ürügyek alatt Turnszeverinbe csábított, őket mint pinczérnőket fogadta fel és midőn a leányok rájöttek, hogy egy rossz hírű házban vannak, erőszakkal visszatartotta őket. Wenniger osztrák-magyar turnszeverini konzul erélyes fellépése és Igirosán Juon turnszeverini prefektus jóakaró közreműködése folytán Luka Terézia, aki magyar slattvaló, Romániából kerítés és kiskoru leányok elcsábítása miatt örök időkre kitiltatott és Magyarországra tolonczoltatott, ahol Bogdán Oktáv orsovai szolgabíró őt 15 napi fogházra és 400 korona pénzbírságra ítélte. Ivácskovics Sofron, aki a legnagyobb buzgalmat és erélyt fejtette ki a veszedelmes leánycsempészet kinyomozása és megakadályozása körül, a belügyminiszternek külön elismerésre és megjutalmazásra ajánlatott.

— **Az ármentesítő társulatok.** Az alsó-fehér-kőrösi ármentesítő társulat Ladics György elnöklésével 800.000 koronás kölcsön főlvéletét határozta el. A fehér-kőrösi ármentesítő társulat Solymossy Lajos báró elnöklésével tartott ülésén főmérnöké Maurer Sándort választotta.

— **Utcai vérengzés Mikalakan.** Mikalakan, írja levelezőnk, vasárnap éjjel nagyszabású véres verekedés zavarta meg a község csöndjét. Mulatozó legények nagy csoportja összeverekedett és tülekedés közben csakhamar előkerültek a bicskák. A verekedés közben Iszaj Flórát négy szurással életveszélyesen megsebeztek. Buzsán Péter pedig könnyebb sérülést szenvedett. A zavargókat Revák András mikalakai és Cibán Tódor aradi csendőr nagy nehezen szétoszlattván, azután pedig maguk a csendőrök bekötötték a sérültek sebeit.

— **Agyonlőtte a feleségét.** Miskolcon, amint lapunknak táviratozzák, vasárnap délután Kastell Sándor vasúti előmunkás agyonlőtte a feleségét. A golyó szíven találta a szerencsétlen asszonyt és rögtön bekövetkezett halált okozott. Kastell és a felesége tíz évig a legjobb egyetértésben éltek, három gyermekük volt. Kastellnek tíz éves fia végignézté anyja megöletését, a nélkül, hogy ennek a megakadályozására valamit tehetett volna. A gyilkosság oka az volt,

hogy Kastell mintegy három hét előtt meggyőződött felesége hűtlenségéről. Megtudta, hogy az asszony egy borbélylegénnyel megcsalja. Szemrehányást tett neki, a mire a felesége a gyermekekkel együtt szüleikhez ment. A férj követte, s mikor találkozott vele, agyonlőtte.

— **A szegény egyetemi ifjak tandija.** A budapesti egyetemen nagy lelkesedést keltett Brüll Alfréd budapesti háztulajdonos és föld-birtokos adománya, a ki az Egyetemi Kör elnökének az Angol-Osztrák Bankra szóló tizenötezer koronás csekket küldött a szegénysorsu egyetemi hallgatók tandijainak kifizetésére. Az egyetem kör vezetői a csekket azonnal beváltották az angol-osztrák bankban. Ebből, a mint tudósítónk táviratozza, ma egész nap osztogatták a szegény egyetemi hallgatók között a tandijhoz való összegeket. Delig 10,150 koronát osztottak ki. Három órákor újból megkezdtek a segély-osztást, de még ekkor is szakadatlanul jelentkeztek. Ennek folytán az Egyetemi Kör elnökei megkérdezték Brüll Alfrédet, hogy mit csináljanak a hátralevő összeggel. Brüll azt felelte, hogy abból csupán azon egyetemi ifjak kapjanak segítséget, a kik jelesen, vagy jól kollokváltak. Az egyetemi kör elhatározta, hogy József Agost kir. hercegnek, Wlassics Gyula kultuszminiszternek és Brüll Alfrédnek nagylelkűségét küldöttség által köszöni meg. Az utóbbinak áldozatkészsége fővárosszerte a legnagyobb elismerést keltette.

— **Az utcai szemét értékesítése.** Sarlot Domokos főkapitány bejelentette a város tanácsának, hogy az utcai szemét elhordására kijelölt szeméttelakóhelyek megteltek s így nincs hely annak elrakására. A tanácsban fölmerült az a terv, hogy azt a nagymennyiségű szemetet, a mi a város utcáin összegyűl, jó volna értékesíteni. A fővárosban ugyanis, sőt a szomszéd Mezőhegyesen is trágyát készítenek abból s az meglehetősen jövedelmet képvisel. Elhatározta ennél fogva a tanács, hogy átír a székes főváros tanácsához s felvilágosítást kér attól arra vonatkozólag, hogy ott mikép történik az utcai szemét értékesítése.

— **Gyilkos véletlen.** Barcsról táviratozzák: Végzetes szerencsétlenség történt tegnap a somogy megyei Vizvár községben. Sas Imre községi bíró lakásán volt Milankovics Mihály kisbíró, a hol később a másik kisbíró, Pandurovics Márton is megjelent, hogy a községi bírót valami ügyben a jegyzői irodába hívja. A bíró távo-zása után a két kisbíró a szobában együtt maradván, Milankovics a falon logó fegyvert levette és azzal tréfából társára célozgatott, miközben a fegyver elsült s a golyó Pandurovics szájába hatolt, mire az rögtön meghalt. Milankovicsot a véletlen szerencsétlenség annyira megrendítette, hogy a helyszínről egyenesen a Drávához futott s bele akarta magát ölni. Többen utána futottak s sikerült visszatartani az elke-seredett lépéstől.

— **A zsinagógából.** A szerdán este beköszöntő Chanuka-ünnep alkalmából szerdán délután egy negyed 5 órákor hitszónoklattal egybeköltött istentisztelet lesz.

— **Galambok a sorozóbizottság előtt.** A „Gaulois” jelenti: a francia hadügyminiszterium néhány repülő zászlóaljjal szaporította hadseregét. A postagalambok tulajdonosai kötelesek az ez évben született galambokat bejelenteni, hogy háboru esetén üzenetek vitelére felhasználják őket. Béke idején pedig gyakorlatoztatni kell a galambokat, hadd végezzék feladatukat biztonsággal. Turbékolják is most a galambnöstények: „Zsindelyezik a galambduc tetejét, mind elvitték a galambok elejét.”

— **Magyar név.** Gottlieb József hosszúaszóli illetőségű aradi lakos családi nevének „Garai”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Tűz.** Ma délután három óra tájban tűz ütött ki a Szabadság-tér 1 s6 számú, Herczfélé házban. Az udvarban egy kémény gyuladt ki, a tüzoltók azonban néhány perc alatt eloltatták a tüzet.

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi árvaházban felállítandó karácsonyfára a következő kegyes adományok folytak be: Széchenyi Kázmérné urnó 3 kgr. dió, Zimmermann és Eisele urak játékszerek, Kilyényi C. és Társa játékszerek. Ezen nemeslelkű adományokért köszönetünket fejezzük ki. Urbán Ivánné, ig. vál. elnök. Balázs Ferenc, árvaház-igazgató.

— **Az ötven méter hosszú teremben.** Porter Vilmos Nagy Áruházában, a Szabadság-téren ma és holnap játszódnak le a karácsonyi vásár utolsó jelenetei. Eredményekben dus, erkölcsi sikerekben gazdagnak mondható e cégre nézve az idei karácsonyi üzlet, a melylyel Porter Vilmos nemcsak a helyi körök elismerést vívta ki, hanem tiszteletet szerzett az aradi kereskedők teremtő képességének a legmeszebb vidéken is. Az áruház hírneve beszárnyalja ma már az egész országot, s mindazok, akik megtudják becsülni a munkával és szorgalommal párosult komoly kereskedői törekvéseket, meleg rokonszenvvel nézik Porter Vilmos Nagy Áruháza föllendülését és virágzását.

— **En nálam!** a karácsonyi külön osztályban mélyen leszállított árak mellett és dus választékban kapható és pedig egy ruha díszel 133, egy diszes ingblus 68, egy kötény 21. Most az alkalom, ahol mindenki olcsón vásárolhat Nádler Lajos divatáruházában Andrassy-tér, 16 szám.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Tizenhárom hadügyminiszter.

(Pitreich elődei.)

Arad, december 22

A hadügyminiszteri székből történt változás alkalmából nem érdektelen felsorolni az eddigi hadügyminisztereket.

Báró Krieghammer Ödön lovassági tábornok az osztrák cs. és kir. és illetve a közös hadügyminiszterek sorában a tizenharmadik volt, illetve a tizennegyedik; ha az Aspernnál 1809-ben győztes, 1847. ápril 30-án 76 éves korában elhunyt Károly főherceget is számítjuk. Ugyanis azelőtt Ausztriában az ugynevezett Hofkriegsrath elnöke teljesítette a hadügyminiszteri funkciókat. Ettől 1801-ben tértek el, amikor Károly főherceg vállalta magára a Hofkriegsrath elnökének lényeges bővítésekkel megváltoztatott hatáskörét. — A Hofkriegsrath 1805-ben új életre támasztatván, most már ennek elnöke mellett hadügyminiszterkedett I. Ferenc fentnevezett testvéröccse még 1809-ig, mely évtől fogva 1848-ig, teljes negyven éven át csakis a Hofkriegsrath elnöke címét viselték az osztrák hadügynek a császár után legfőbb vezetői és intézői.

1848-ban Zanini Péter altábornagy volt az első cs. és kir. hadügyminiszter, aki még ez évben halt meg, mint nyugdíjas, cholera-ban. Utódja gróf Baillet de Latour Tivadar tábornagyszernagy miniszterségének vége ismeretes: 1848. október 6-án kötötte fel a feldühödött bécsi nép a miniszteriuma, az „Am Hof”-téren lévő „szürke ház” (Graues Haus) előtt egy lámpás-oszlopra.

Egy évvel ezután „mint Achilles az ő barátja Patroklus maneseinek” Haynau remekelt Aradon s a pesti nájgebájban, hogy megboszulja Latour halálát.

Latour utódja b. Cordon Ferenc altábornagy és ezé gr. Gyulay Ferenc tábornagyszernagy egy-

egy évig voltak hivatalban; báró Cserich Antal altábornagy pedig 1850-től 1858-ig.

Ekkor ismét hat évig tartó megszakítása következett a hadügyminiszterium folytonosságának, amidőn fönnevezett Károly főhercegnek fia, Vilmos főherceg, vezette az osztrák hadügyet, mint a hadsereg főparancsnokságának főnöke. („Chef des Armes-Oberrkommandos“) 1860-ban megint helyreáll a hadügyminiszterium, melynek élén ott találjuk 1864-ig gróf Degenfeld-Schomburg Agoston tábornagyt, ezen grófi nemzedék III. rámholti és nem a magyarra vált II. erdősádoi házából. 1864-től 1866-ig lovag Franck Károly altábornagy a hadügyminiszter, aki után 1868-ig néhai Albrecht főherceg és tábornagy agyveleje és jobb keze: báró John Ferenc altábornagy következik. nem sok barátságot tanusítva irántunk, magyarok iránt, a Königrätz-re következett és a királyunk koronázását megelőző kiegészítési alkudozások alkalmával.

John utóda báró Kuhn Ferenc tábornagynagy volt az első közshadügyminiszter, aki már a delegációkkal tárgyalt és aki alatt 1868-ban az általános védkötelezettség elvére lett fektetve az osztrák és magyar hadsereg kiegészítése. Az 1874-ben Grácba a III-ik hadtest élére vezényelt Kuhn utódát, báró Koller Sándor lovassági tábornokot, ki azelőtt a csehek tartotta kordában, mint prágai cs. kir. helytartó, ezen tárcának nem egész két évig tartó birtoklása után 1876-ban gróf Bylandt-Rheidt Arthur tábornagynagy váltja föl; az egyetlen ezen hadügyminiszterek közül, aki 10 évnél tovább kezelte e tárcát. Bylandtra pedig 1888-ban báró Bauer Nándor tábornagynagy következett, ez pedig az egyetlen, aki ezen miniszterium létezése óta mint aktiv hadügyminiszter halt meg, és pedig a Graues Hausban 1893. június 22-én. Bauert követte Krieghammer, akit most Pitreich altábornagy váltott fel a hadügyminiszterségben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt kávé. S. J. volt aradi kávé három rendbeli sikkasztással vádolva állott az aradi törvényszék előtt. Két esetben elejtették ellene a vádat, egy eset miatt, Jánosi József pincér kauciójának elsikkasztásáért pedig tíz korona pénzbírságra ítélték.

§ Az esküdtzéki ciklus. A szombaton véget ért esküdtzéki ciklus, mely harmincöt napig tartott, kétszer is hosszabb ideig tartott bármely eddigi aradi ciklusnál. Az esküdtnök 2650 koronát fizettek ki napidijak fejében. A legtöbb, összesen huszonhét napon át szerepelt mint esküdt Sági Henrik, Wagner József és Teffner Ignác, huszonhatszor Török Márton.

§ Elítelt párbajozók. A turóc szent mártóni járásbírósa nemrégiben Berecs Gyula turócs megyei tanfelügyelőt három heti és Szulthéty József ugyanottani tót hírlapírót négy heti államfogházra ítélte, mert nemzetiségi polémiából kifolyólag párbajt vívtak egymással. A besztercebányai kir. törvényszék most a büntetést egy, illetőleg két heti államfogházra szállította le.

NAPIREND.

December 23. Kedd. Róm. kath. naptár: Viktória. — Protestáns naptár: Viktória. — Görög-keleti naptár (december 10.): Menna. — A nap két 7 óra 32 perccor, nyugszik 3 óra 55 perccor. — A hold két 1 óra 1 perccor, nyugszik 0 óra 19 perccor.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett előterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerinti a mai napra a következő időjele várható: Hűvösebb, keleten elvélve csapadék.

Hallatlan olcsón lehet karácsonyi ajándékokat vásárolni.

Révész Nándor könyv- és papírkereskedésben
a Szabadságtéren. — Telefon: 265.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki tudósítók gárdáját újjászervezzük. Főhívjuk mindazokat, a kik járási székhelyeken, vagy nagyobb községekben laknak és a tudósítói tisztre vállalkoznak, sziveskedjenek ezt velünk sürgősen tudatni. Főlszólítjuk egyben eddigi tudósítóinkat is, közöljék velünk, hogy a tudósítói megbízatást továbbra elvállalják-e?

Karácsonyra!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a karácsonyi idényre nagyobb könyvtári vételek és előnyös beszerzések folytán diszműveket, ifjusági iratokat, mesés- és képes könyveket, óriási választékban, meglepő olcsón árusítok.

Egyben van szerencsém tudatni, hogy f. hó 15-én, hétfőn a Fischer Eliz-féle palota legnagyobb üzlethelyiségében külön

karácsonyi és ujévi tárlatot

nyitottam, melyben az idej könyvpiacon minden újdonsága, diszmunkák, ifjusági iratok, és képeskönyvek, a legdivatosabb diszlevél-papírok, mindenféle imakönyvek, emlékkönyvek, karácsonyi és egyéb levelező-lap újdonságok, gyönyörű, eredeti karácsonyi diszek, levelező-lap albumok, emlékkönyvek és mindenféle disztárgyak rendkívül jutányos áron lesznek kaphatók.

Kérem a n. é. közönséget, hogy mielőtt karácsonyi szükségletét megvásárolná, e tárlatot meglekinteni sziveskedjék, hogy a beszerzés szokatlan előnyösségéről, az óriási választékról és olcsó árakról meggyőződjenek.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSO

könyv-, papir- és zenemű kereskedése,

Aradon Andrassy-tér 20. sz. (Aréna-épület.)

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közönség szives figyelmébe 60,000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden újdonság megjelenés után azonnal kapható.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 22.

Időjárás. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Bányadt irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba, néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek bányadtak. Időjárás szép.

Esti időjárás. Berlin változatlan, páris 5-tel magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza 1903. Áprillisa	7.76—7.77
Rozs 1903. Áprillisa	6.75—6.76
Zab 1903. Áprillisa	6.23—6.24
Tengeri 1903. májusra	5.77—5.78
Repce augusztusra	11.85—11.95

Zárulat 5 órakor:

Buza 1903. Áprillisa	7.78—7.79
Rozs 1903. Áprillisa	6.74—6.76
Zab 1903. Áprillisa	6.21—6.23
Tengeri 1903. májusra	5.78—5.79
Repce augusztusra	

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	672.75	korona
Magyar hitelrészvény	715.50	
Lezámlolóbank részvény	447.50	
Rima-Murányi vasmű részvény	409.—	
Osztrák-magyar államvasuti részvény	878.25	
Köszül vasút	626.25	
Városi villamos vasút részvény	325.—	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, december 22.

Magyar aranyárjádék 4%	120.35
Magyar koronajárjádék 4%	97.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereségsorsjegy kölcsön	202.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	156.25
Osztrák papírjádék	100.75
Osztrák járjádék ezüst	100.50
Osztrák járjádék arany	120.50
Koronajárjádék	100.35
1860-iki államsorsjegyek	151.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1545.—
Magyar hitelbankrészvény	707.—
Osztrák hitelbankrészvény	671.25
Osztrák-magyar államvasut	672.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi marka	117.02
Londoni	239.35
Páris	95.15
20 márkás arany	—

CSARNOK.

A kreishauptmann leánya.

Irta: Rómay Pál.

(Vége.)

V.

Lázadók, Kossuth kutyák! Így nevezték a volt honvédek a fekete sárga érzelmű császári zsoldosok ama szomorú emlékezetű időben. A muzsika segítségével győzött osztrák, szenvedett csuf vereségeit eifeledni nem tudván, boszut lihegve üldözte a szabadság bajnokait. A pesti új épületben és a várak sötét kazamátaiban összezsufolva sőtöztök a szerencsétlen áldozatok. A hadi törvényszék lázas működése közben gyakran felhangzottak a „Pulver und blei“ és „auf strang ferurtheilt“ szavak. A buta grancsár golyója és a brüni böhér kötele voltak méltó eszközei a sötét lelki bírának.

A fellendült kémrendszer halomszámra gyártotta az ugynevezett „Steckbrief“ című nyomtatványokat, melyeket magyarul körözvényeknek neveznek. Adván személyleírását azon egyéneknek, kik még bujdosásban voltak.

A kreishauptmann is bőven el volt látva ilyenmü nyomtatványokkal, melyeket egykedvűen vett tudomásul, nem lévén barátja az üldözési rendszernek. Azonban az újabban kibocsátottak közül az egyik nagyon felizgatta egész valóját. Szólott pedig az a következőképpen

Szirmay Béla földbirtokos, ki a ferradalom alatt a lázadók hadseregében mint tiszt szolgált, köröztetik.

Személyleírása: — Kora 26 év, vallása római katolikus, állapota nőtlen, termete magas, haja barna, szemei kékek, beszéd németül, magyarul és szerbül, különös ismertető jelei homlokán alig észrevehető sebhely.

Körözendő feltalálása esetén letartóztatandó és a legközelebbi cs. kir. katonai parancsnokságnak átadandó.

Kelt a. t. b.

A kreishauptmann gondolatokba merülve, balsejtelmek közt forgatta kezében a körözvényt. Agyában rettenetes gyanu villant át látha! A személyleírás egészen reá illet Füzeséryre.

Egész nap alig volt képes hivatalos teendőit végezni. Lelki nyugalma a legnagyobb mértékben fel volt dülva.

VI.

Este pontosan, mint mindig, a szokott órában megjelent Füzeséry. A kreishauptmann már a lakásán volt és komor arccal fogadta. Füzesérynek azonnal feltűnt a szokatlan körülmény.

— Egy igen fontos ügyben óhajtanék önnel beszélni négyszem közt, — szölt a kreishauptmann. — Tessék szobámba fáradni.

Midőn egyedül voltak, a kreishauptmann kezdte a beszédet:

— Kedves barátom! Adná az ég, hogy gyanum alaptalan lenne. A legujabban megjelent rendőri körözvényben egy egészen az ön személyére illő leírás foglaltatik. A leírásban még a homlokán lévő sebhely is ki van tüntetve. Vallja be őszintén ön-e a körözés alatt álló Szirmay Béla? Ez esetben segítségére leszek abban, hogy utlevelet szerezve, külföldre menekülhessen. Mäskülönbén a veszély, mely önt fenyegeti rövid idő alatt bekövetkezhetik s az által fájdalmat okozna családomnak is, mert önt oly nagyon tiszteljük és szeretjük.

Füzeséry lelki küzdelmei megátszoztak arcán. Mindazonáltal bevallotta, hogy ő a körözés alatt álló egyén s büne csupán az, hogy hazája védelmére fegyvert fogott.

— Tehát mégis szomorú valóság az, amit gyanítottam, — válaszolt leverten a kreishauptmann — különben legyen nyugodt, három nap alatt intézze el ügyeit, akkora utlevele rendben lesz. Ajánló soraim kíséretében mint Füzeséry Gyula akadálytalanul átmehet majd a határon a Duna fedelemségei bármelyikébe. A politikai láthatár sötét fellegei ma holnap szétoszhatnak s ön visszatérhet hazájába. Csak türelem és kitartás.

A kreishauptmann nem mint császári főtisztviselő, hanem mint nemesszívű emberbarát viselkedett a bujdosó honvéd tiszt irányában.

Füzeséry igazában Szirmay Béla nehézsívvé és roskadó léptekkel hagyta el a kreishauptmann lakását. Kétségbeesett lelki állapotában künn a sötét utcán könnyeit hullatva mondott egy utolsó Isten hozzádot a kreishauptmannék világított ablakaira tekintve.

Másnap rémes hír zavarta meg a kis városka nyugalmát. A csendőrrőjárt a városon kívüli ligetben keresztül lőtt szívvél, halva talált egy elegáns külsejű fiatal embert. A halottban Szirmay Bélát ismerték fel. A gyilkos fegyver, mivel életét kiontotta, ott hevert mellette. Zsebében levelet találtak, melyben érzékeny bucsut vesz a kreishauptmann családjától beállván reménytelen szerelmét Paulina iránt, aki nélkül száműzetésben élni nem akart.

A kreishauptmann családját mélyen megrendítette a szomorú eset. A szép Paulina napról napra sorvadott. Beisőleg emésztette a bánatot, mit a szeretett férfi halála okozott. Hasztalan hívták szülői a leghiresebb orvosokat, a szívgyötrelmei ellen enyhítő gyógyszer nincs.

A nap jótékony meleg sugarai megtörték a zsarnok tél hónapokig tartó uralmát, a száműzött tavasz tartá diadalmos bevonulását a természet által felékesített birodalmába. Minden élő lény örömmel üdvözölte az ujjábredést, csak a kreishauptmann hajlékába ütötte fel a gyász szomorú tanyáját. Szemefényük egyetlen gyermekük a koporsóban feküdt, életének utolsó percében is Szirmay Bélát emlegette.

A somlyói temető esendes hantjai alatt nyugszik a két áldozat, kiket a zsarnokság bosszuállása taszított a sírba. De a kegyelet díszes emléket emelt a halálban egyesült szerelmesek sírjaira, beültetve azokat a legszebb virágokkal.

**Nagy
Karácsonyi
vásár!**

HOFFMANN SÁNDOR
A „focskéhez“
Arad, Színház-épület.

Blous selymek
méterje 50, 60, 75, 90 kr.

Mosó bársonyok
méterje 70, 80, 90 kr.

Divat flanellek
méterje 25, 38 kr.

Mosó barchetek
méterje 19, 24, 30, 40 kr.

Tennis flanellek
méterje 19 krtól feljebb.

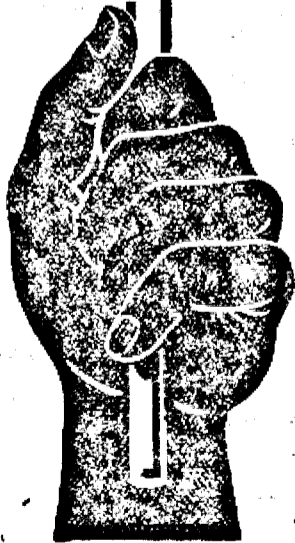
Ruhakelmék
120 cm. széles méterje 35,
50, 65 kr.

**Horgolt
Berliner kendők**
legfinomabb kivitelben.

**Férfi és női
Alsó trikók.**

**Majdnem ajándék
egy szörme boa**
3 forint helyett, csak 1.30
Mintákat franco küldök.

Telefon sz. 10.

Karácsonyra!

**Ifjúsági iratok, diszmunkák
képes-könyvek,
ajándéknak alkalmas kifogástalan
antiquar-könyvek
jóval bolti áron alul
kaphatók**

INGUSZ I. és FIA

Könyvkereskedésben, Aradon, 2046
Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Nemzeti színház.

Bérlet 84. sz. Páros.

Kedden, 1902. évi december hó 23-án:

MÁTRAY B. BÉLA mint vendég:

A karácsony.

Zenés drámai látványosság 5 képből. Boz Dickens „Karácsonyi ének“ című világhírű elbeszélése után színi alkalmazta: Mátray B. Béla.

SZEMÉLYEK:

Scrooge Ádám Mátrai Béla.	Scrooge Fáni Kley Juczika.	Győre Alajos.
Marley Jakab Németh J.	Fezziwig	Pajor Agnes.
Dr. Strong Fűredi J.	Fezziwigné	Gazdi A.
Cratchit, irnok Ternyei L.	Murray	Réthy István.
Beth József Sarkadi A.	Wilkins	Gózon Béla.
Malvina Daróczy Ilka.	Fridrik	Garai Ilonka.
Dilber Bella Szilassy J.	Evike	Csigaházi E.
Szellem Szabó Irma.	Dilberné	Gőz Aranka.
Gutrik Tukorai L.	Jövő szelleme	

Kezdete este 7 óra fél órakor.

Karácsonyra!

Ha remek választéku karácsonyi ajándékot

olcsó áron

óhajt vásárolni, úgy tessék karácsonyi tárlatomat megtekinteni, amelyben **alkalmi vételek**, úgy mint **diszművek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, levelepapírok** pompás kivitelben, **mesés olcsó árban kaphatók.**

Karácsonyfa-diszek

arany- és ezüst-szálak, és egyéb mindenemű díszítési tárgyak.

Emlékkönyvek, valamint **képes levelezőlap-albumok** a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig **helyszűke miatt saját beszerzési árban.**

Az összes bel- és külföldi **divatlapok** és **folyóiratok** bérletben és számonként kaphatók.

75,000 kötetes

kölesönkönyvtáramban

a világirodalom minden jelesebb terméke raktáron van.

Olvasási díj **1 óra 1 korona 20 fillér**, vagy **kötetenként 8 fillér**. A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 korona, vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,

könyv- és papírkereskedés
Deák Ferencz-utca 2. sz.

FARKAS ÁBRAHÁM

zálogház és ékszerüzlete

Aradon, Tököly-tér 1. szám alatt.

Legbecselesebb ajándék az arany és ezüst,

mert évok multával is megvan a megfelelő értéke, még akkor is, ha a tárgy össze van darabolva. Aki tehát **karácsonyi** és **ujévi** ajándék gyanánt szép és olcsó

arany, ékszer és ezüstműt vásárolni akar,

ne mulassza el az alkalmat dusan felszerelt raktárunkat b. látogatásával megtisztelni.

A vidéki közönség becses figyelmét czímemre felhívom.

Papirkeresedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése.
könyvnyomdája.
fényképeszeti cikkek
raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészi kivitelű dobozokban, felülmulhatlan választék.

Könyvnyomda

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKÖZÖK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

IRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

2278

Fényképeszeti
cikkek raktára

Naponta postacsomag-expeditió.

Képes művészlapok és karácsonyi és újévi levelező lapok legnagyobb választéka.

Az üzlet egész nap nyitva van.

Charta Aradensis most a legújabb merített levél-papír.

A legegészségesebb névjegyek nálam készülnek.

Telefon szám 493.

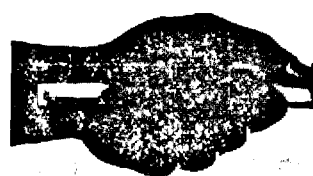
CZIRKÁL GÉZA

asztalos,

Atzél Péter-utca 3. szám,

a színházzal szemben.

2198

Nincs kellemesebb

és

kedvesebb meglepetés

mint egy szép kiállítású doboz

finom illatszerrel.

A közelgő karácsonyi ünnepek alkalmával ajánlom illatszerekkel dusan felszerelt raktárom megtekintését.

Kitűnő illatu ajándékok!

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárában Aradon Szabadságtér

Telefon 219.

Alapított 1830.

Gebhart J. és fia Aradon.

Andrássy-tér 16.

Világítási cikkek.

Legnagyobb választék

Ditmár-féle

villanyos és légszecsillárokból

Biztatunk világítási berendezéseket.

Átalakításokat petróleumról villanyvilágításra.

Különlegesség:

Ditmár-féle

gyémánt-égők.

Nagyobb fény mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán áruk:

Étkező készletek: Legteljesebb collectio étkező, tea, kávé és feketekávé készletekből. A legolcsóbbaktól a legfinomabb kiállításúakig.

Egyes kávé, teás és mokka csészékben, valamint csemege és egyéb tányérből a vidéken páratlan olcsó és gazdag választék.

Diszmi tárgyakból a legújabb perámiai művek készleten tartanak.

2060

Üvegáruk:

Bel és külföldi üveg készletek utolérhetlen olcsó árakon. A legegyszerűbbtől a legmodernebb ajándékokig. Színes üveg dísz tárgyakból állandó nagy készlet.

Fémáruk:

„Kayser zinn“ dísz és használati tárgyakból egyedüli raktár. „Szandrik“ körmőcbányai ezüstműveinek képviselője. Alpacca ezüst evőeszközök és dísz tárgyak. Alpaccaáruk.

Telephonszám 478!

Wormser Antal

ARADON,
Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utca
sarkán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

Női gallérok, felöltők, köpenyek és kabátokban.

Nagy választék:

1798

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felöltők és téli kabátokban.

Telephonszám 478!

Karácsonyi vásár!

Hangszerek árjegyzéke:

- 1 finom hegedű vonóval 4 frt., 5 frt., 7 frt.
- 1 kijátszott régi mesterhegedű 10 frttól 200 frtig.
- 1 egysoros harmonika 3 frt 50 krtól 10 frtig.
- 1 kétsoros harmonika 10 frttól 35 frtig.

Hangszerek, melyeken bárki, minden tudás nélkül a leg-
szébb darabokat játszhatja:

- 1 Helicon 6 kottával 7 frt 50 kr.
- 1 Intona 6 kottával 14 frt 50 kr.
- 1 Aristonette 6 kottával 17 frt 75 kr.
- 1 Gordonka 10 frttól 50 frtig.

Nagybőgő rézgépezettel, igen finom 38 frt.

Dobok, cziterák, hurok, tokok, pikulák, flóták, fu-
volák a legolcsóbb árakban.

Streicher J.

2245

zeneház,

Aradon, Tököly-tér 1. szám.

Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékok!

Hajek Antal

üveg és porcellán kereskedése

Forray-utca ARAD, Üveg-udvar.

Nagy választék

disztárgyakban, úgy mint használati cikkekben is.

Készletek alpacca-ezüst, majolika és porcellánból.

Legfinomabb

hazai és francia üveg-készletek

legolcsóbbtól a legdiszesebb kivitelig.

Legjobb minőségű Ditmár féle petroleum és villamos
csillárok, ebédő, asztali hálószoza és irodai lámpák
ugyszintén az eddig legjobbnak bizonyult Ditmár-féle
zik-zak villamos égők. 2215„Kayserzin“ használati és disztár-
gyak, Berendorfi alpacca-áruk.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás!

BIZALTI ÁRAK!

Hajhullás ellen

használjuk a Rozsnyay-féle „Haj-szesz“-t. Kitérő hatású. Megszün-
tetli a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a
haj kihullását. A hajnak seiyemes lágytságot ad és annak szinét nem változ-
tatja meg. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Fagydagánatokat,

kéz és láb fagyását rövid idő alatt gyógyítja a Dr. Kepes-féle fagybalzsam.
Pár nap alatt megszünteti a fagyott helyeken a kellemetlen viszkető érzést.

Egy üveg ára 70 fillér.

Tisztelt Uram! Évekkel ezelőt használtam az Ön gyógytárából egy
igen jó fagybalzsamot, mely Kepes-féle fagybalzsam néven lett árusítva.
Azóta már több másféle fagybalzsamot is használtam, de egy sem bizonyult
oly jónak, mint az Ön készítménye. Legyen szives kiüldenit stb. stb. . . .

B. M. Keresztes.

Kiváló tisztelettel

Róth Mór.

Felrepedezett, a hidegtől kivörösödött kezek ellen

legkitérőbb hatású a

Farine d'Amandes,

melynek használata a kez bőrét felpuhítja. — Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható egyedül:

658

Rozsnyay Mátyás gyógyszerertárában, Aradon.

Dometika és vegyi készítmények gyára.

Felülmul minden eddig létezöt a

Sultán Rum,

mely a theának rendkivül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitérő izével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnötteknél egyaránt kipróbált kitérő hatású szer
tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuzos bajok ellen a

szagtalan, kellemes izű, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszerertara és gyógyvegyészeti laboratoriuma

652

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

Magy. kir. államv. Székv. Aradon.

36825—1902. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezenel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet három évre köttetik.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezető-ségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1. koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi deczember hó 23-an déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtan-dók be.

Bánapénz fejében 400, azaz Négy száz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb folyó évi deczember hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek leté gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételtől eltérő, távirati-lag tett, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok, nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való te-kintet nélkül történik.

Arad, 1902. évi november hó 29-én.

A m. kir. államv. aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Villanyos házi csengő

bevezetést,

Villanyos házi csengő

javitást,

Villanyos csengő

évi jókarban tartást,

Házi telephon

szerelest szakszerűen és jutá-nyosan készít

Kalmár József

villanyműszerész, kerékpár és var-rogepraktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mel-lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Mínorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Legjobb köszén a

VULKÁNI,

mely magas fűtőképességénél fogva, valamint tiszta kezelés te-kintetibe a sokkal drágább porosz szenet pótolja.

3 korona 40 fillér per 100 kiló, házhoz szállítva

egyedül nálam

kiesnyben kimérve kapható. Ezen kitünő magyar köszénre ren-deléseket kocsirakományokra is olcsó árban elvállalok, ugyszintén

petrozsényi köszén, valamint kokszt és faszénben

állandó raktáromat a p. t. közönségnek ajánlom.

BILDHAUER R.

Szabadság-tér.

Telefon szám 256.

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harczi éneklő kanári madarat,

amelyek a legkülömbözőbb hangon éne-kelek a 5, 7, 9, és 12 márka, tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztesre al-kalmas nőstényeket a 1 márka, tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg-nem felelőket kicserélem, esetleg az ösz-szeget visezaadom. A legszolidabb kiszol-gálatról számtalan elismerő levél áll meg-delkezésre, amelyeket kívánatra meg-nyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhetik meg madaraim éneklő képességéről.

Wilh. Kaye,

Spezialvogelversandhaus.

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinek, ki kanári madara-kat tenyészteni akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz cégét, mint amely legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirsch-ner, tanító, Caloweska, Felső-Szilézia.

Telefon 137. sz.

Legjobb minőségű teljesen száraz I. oszt., 7 láb hosszú

tölgy szöllőkaró,

I. osztályu

bükk hasáb tűzifa, továbbá mindenféle tölgy vágott és faragott épületfák

a legjutányosabb árakban kaphatók

Herskovitz Jg. és fiai

1804 cézgnél

Aradon, Boros Béni-tér II.

Aradi nyomda részvénytársaság.

Ajánlja

kitünően berendezett és

jól felszerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyomdai

munkák gyorsan és ponto-

san elkészítettnek.

Méltányos árak!

Báli meghívók,

Tánczrendek,

Belépti-jegyek,

Esküvési és eljegyzési

kártyák,

Gyászjelentések,

Üzleti körlevelek,

Levélpapirok,

Borítékok, stb. stb.

Szép kivitel!

Magyar királyi államvasutak.

Arverési hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének megbízásából ezennel közzhírom, hogy az egykori régi Tisza és ártéri hid lebontása folytán visszanyert és ugyanott halmazokban raktározott, vasúti cölökre már nem használható kemény és puhafa készlet f. é. december hó 20-án a helyszínén a legelőbbet ígérnek nyilvános árveréses útján halmazonként el fog adni.

Az árverés említett napon reg. 8 óra után kezdődik.

Az árverés alá kerülő fa mennyisége és egyéb adatok iránt esetleges felvilágosítások alulírott hivatalnál szerezhetők, az anyag pedig a raktározási helyen előzetesen is megtekinthető.

Kelt Hódmező-Vásárhely, 1902. évi december hóban.

A m. kir. államv. hódmező-vásárhelyi osztálymérnöksége.

(Utánnymás nem díjazatik.)

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Ceuz, kőszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon házi kúrát a postyeni iszappal, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszert felülmul. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság. 2250

3 nap alatt meggyógyul

a nagysefelyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Midi-ben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli megemlés meggyógyítására is feltétlenül hatásos. Török, foginézés változtatás nélkül ottben tükörbe használható. Használati utasítással 30 fill. utánvétel, vagy az összeg 1.000. küldésre írellett.

Dr. Lóth Odón 1858

Budapest, VIII. József-körút 53.

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron vesznek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is vesznek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

37402—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Tűzifa szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalain szükségletének fedezésére 1903. évben szükséges mintegy 11150 köbméter hasáb és 1600 köbméter dorongfa, esetleg puha, vagy kemény szőlőszka szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető.

Az ajánlatok fölötti határozat hozatal, illetve a szállítás odaitélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlatok külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291—96. sz. általános, valamint tűzifa szállítására vonatkozó 65465—92. sz. különleges feltételek értelmében eszközözendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ivenként 1 koronás magy. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külczimmal: „Ajánlat tűzifa szállítása iránt 37402—902. szhoz” 1903. évi január hó 8-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi január hó 7-én déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek be, vagy pótlólag, esetleg táviratiag tételnek, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Aradon, 1902. évi december hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)

**MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET**

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba elterjedt készítmény nem csinos kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Par napi használat után megszüntet szőpiét májfoltot, bőrfoltot (mitesser) és minden arckiszártatlanságot. Massázshoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis ezen készítmények valódiak, a melyek azimaras védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 koronára. 1736

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Bátorján: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenő: Pintér Ferencz, Boros-Sebősen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs. Apácán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csémán: Berkes Ármán, Elekén: ifj. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonezon: Molnár István, Gyorskon: Masznik Dániel, Kis-Jenő: Bayer György, Kevermessen: Schögl Pál, Kunagótán: Fejős Lajos, Karticsán: Hackenberger László, Madgyessgyházán: Kolescsényi Ferencz, Mező-Kovácskúrtán: Szabady Viktor, M. Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, O-Pecskán: Rokszin János, Pankotán: Posavitz Gusztáv, Piltvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simánden: Csiky Lukács, Seborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak aradi anomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetnek.

A bérlet 1903. évi május hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1906. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére” feliratu bori tékba zárt ajánlatok lepecsételve 1903. évi január hó 20-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 300 korona azaz Háromszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1903. évi január hó 19-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek stét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő, táviratiag tett, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. évi december hó 11-én.

A m. kir. államv. aradi üzletvezetősége.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használat által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

**illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szávizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.**

A legmagbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 1710

Apró hirdetésekre
szolgálat levélzólapok kaphatók

Aradon:
Révész Mándor
könyvkereskedésében, Szabadság-utca és Forray-utca sarkán.

Ifj. Klein Mór
könyvkereskedésében, Attila-Péter-utca.

Kerpel Izsó
könyvkereskedésében, Andrássy-tér.

Kubina Béláné
papírkönyvkereskedésében, Hunyadi-utca.

Keppich Zsigmond
papírkönyvkereskedésében, Andrássy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né
dohányüzletében, Andrássy-tér.

Lészay Sándor
dohányüzletében, Andrássy-tér.

Kis tőzsdében
Templom-utca.

Kohn László
Waggonyárban.

Hoffmann József
fűszerkereskedésében, Forray-utca.

Bauer Gyula
dohányüzletében, Andrássy-tér.

Kerestetik

egy ügyes pénztárnok, ki az ipodai teendőiben némi jártassággal bír. — Czim a kiadóhivatásban. 2219

Erdélyi kormos alma

1. kilogramm 15 kr. Kapható Spöner Adolfnál Aradon, Wesselényi-utca 16. szám. 2228

Saját termésű:

ménes-gyoroki új bor 28 kr. literje,
" " ó bor 32 " "
" " ó siller 86 " "
és valódi ménesi vörös 60 " "

Feichthaler Márton,
Halász-utca 9. 2329

4676—1902. tikvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A mária-radnai kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Eichner Adolf gyoroki lakos végrehajthatónak, Árgyelán Szavéta szabadhelyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 86 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtásiügyében a m.-radnai kir. járásbíró-ság területén lévő, a szabadhelyi 126. sz. tjkvben A. I. 2. és 9. rsz. 1164—1165. és 243—244. hrzi sz. a foglalt ingatlanokra az árverést 1116 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi január hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Szabadhely községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 11 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3388. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M.-Radna, 1902. évi szeptember hó 30-án.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Polgár,
kir. albiró.

2351

Krausz Elemér. és Társai

ARADON,

drogueria, illatszert, vegyszer és háztartási cikkek raktára.

Ajánlják legkiválóbb

Tea és Rum-különlegességeiket.

King old Rum eredeti, direkt importált kiváló minőségű, Antilla-Congo-Jamaika rum, eredeti csomagolás és áron kisebb és nagyobb palackokban. Mindennapi használatra ajánlunk egy igen jó rumféleséget, melyet a legolcsóbb áron hozunk forgalomba, ez a Cuba-rum, melyet egy előnyös vásárlás folytán vagyunk képesek ez áron forgalomba hozni:

Cuba rum egy liter 2 kor. 40 fill.
Cuba rum egy fél liter 1 kor. 40 fill.

Teák:

Császár-keverék, Schouchong, 2150
Pecco-virág, Törmelék,
Congó-Honkong, Rajah Pecco-Schouhong.

Vörös keleszt keverék 1 deka 20 fillér.

Cognac magyar és francia, malaga, madeira, scherry, oportó, lacrima christi, tokaji aszu, likőrök, likőr és rum essentiák, melyekkel házilag a legrövidebb idő alatt a legfinomabb rum és likőrök állíthatók elő a legolcsóbb áron.

Óriási választék szivacsokban, haj, bajusz és körömkefékben, férfi és női fésűkben, mindenféle piperecikkek és fedrásokellékekben

NÉVJEGYEIT

rendelje meg az Aradi Nyomda Részvény-társaság könyvnyomdájában.

35938—1902. szám.

Aradvármegye alispánjától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Aradvármegye részére 1903. évben szükségelendő mintegy 400 kgr. elsőrendű kőolaj és 40 kgr. gyertya, szállítás utáni biztosítás céljából e hó 27-én d. e. 10 órakor a Kis ülés teremben zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miről az ajánlatot tenni kívánók azzal értesítettnek, hogy a feltételek a főszámvevőnél megtekinthetők.

Arad, 1902. december hó 16-án.

Az alispán belyett:

Schill József,
főjegyző.

2327

Jó órákat olcsón

Kétd 3 évi írásbeli jótállás mellett privat vevőknek

Konrad János
óragyára,
aranyárak kivitel háza

BRUX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi csimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint eszernyi elismerő levél van birtokomban. 1903

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ad. 29208—1902 szám.

Aradvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Aradvármegye részére 1903—1905. években szükségelendő írópapír és írószerek biztosítása iránt f. év december hó 22-ére kitűzött zárt ajánlati versenytárgyalás f. hó 27-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Ezen versenytárgyalásra vállalkozni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatokat 200 korona bánatpénzzel ellátva f. évi december 27-ének délelőtt 10 órájáig hozzám okvetlenül mutassák be.

Szállítási feltételek a vármegye főszámvevőjénél megtekinthetők.

Arad, 1902. december 22-én.

Dálnoki Nagy Lajos,
alispán.

2328

Karácsonyi ajándékok:

A játék-osztályban,
A diszmü-osztályban,
A női divat-osztályban,
A férfi divat-osztályban,
A czipő-osztályban.

AZ 1

**koronás osztályban:
feltűnő ujdonságok!**

Egy

**koronáért a legpompásabb aján-
dék- és játéktárgyak.**

== Fényképedvezmény minden egyes vevő számára. ==

Porter Vilmos Nagy Áruháza

a

Szabadság-téren!

50 méter hosszú terem...